

Directa

setmanari de comunicació

Núm 368 2 de juliol de 2014 1,70 €

Rebel·lió a Bellvitge

Treballadores i usuàries s'organitzen per frenar el tancament de diverses unitats sanitàries de l'hospital i denuncien el desmantellament de la sanitat pública a favor d'empreses de gestió privada

PÀGINES 6-7

Universitari de Bellvitge

2-4

El militarisme al nord d'Àfrica i la lletra morta de la Posició Comuna de la UE

A fons

Història de la **vaga social** i les Illuïtes col·lectives contra la precarietat

13

La **guerra de l'Iraq** i la renovació dels esquemes geopolítics de l'esquerra

ESTIRANT DEL FIL

La història dels països del nord d'Àfrica no es pot entendre sense el pes de les forces armades, la despesa militar i el comerç d'armes en les seves polítiques internes. La Unió Europea i l'Estat espanyol, com moltes altres potències, han jugat un paper clau a la regió a l'hora de subministrar armament. Aquestes exportacions posen de manifest la manca de regulació i d'escrúpols en el comerç militar a la zona.

LLIBERTATS // L'INFORME 'EL MILITARISME AL NORD D'ÀFRICA' DEL CENTRE DELÀS REPASSA EL PAPER DELS EXÈRCITS A PARTIR DE LA DESPESA MILITAR DELS SIS PAÏSOS DE LA REGIÓ

Armes, militarisme i complicitats al nord d'Àfrica

Blanca Camps-Febrer

@Duniahania

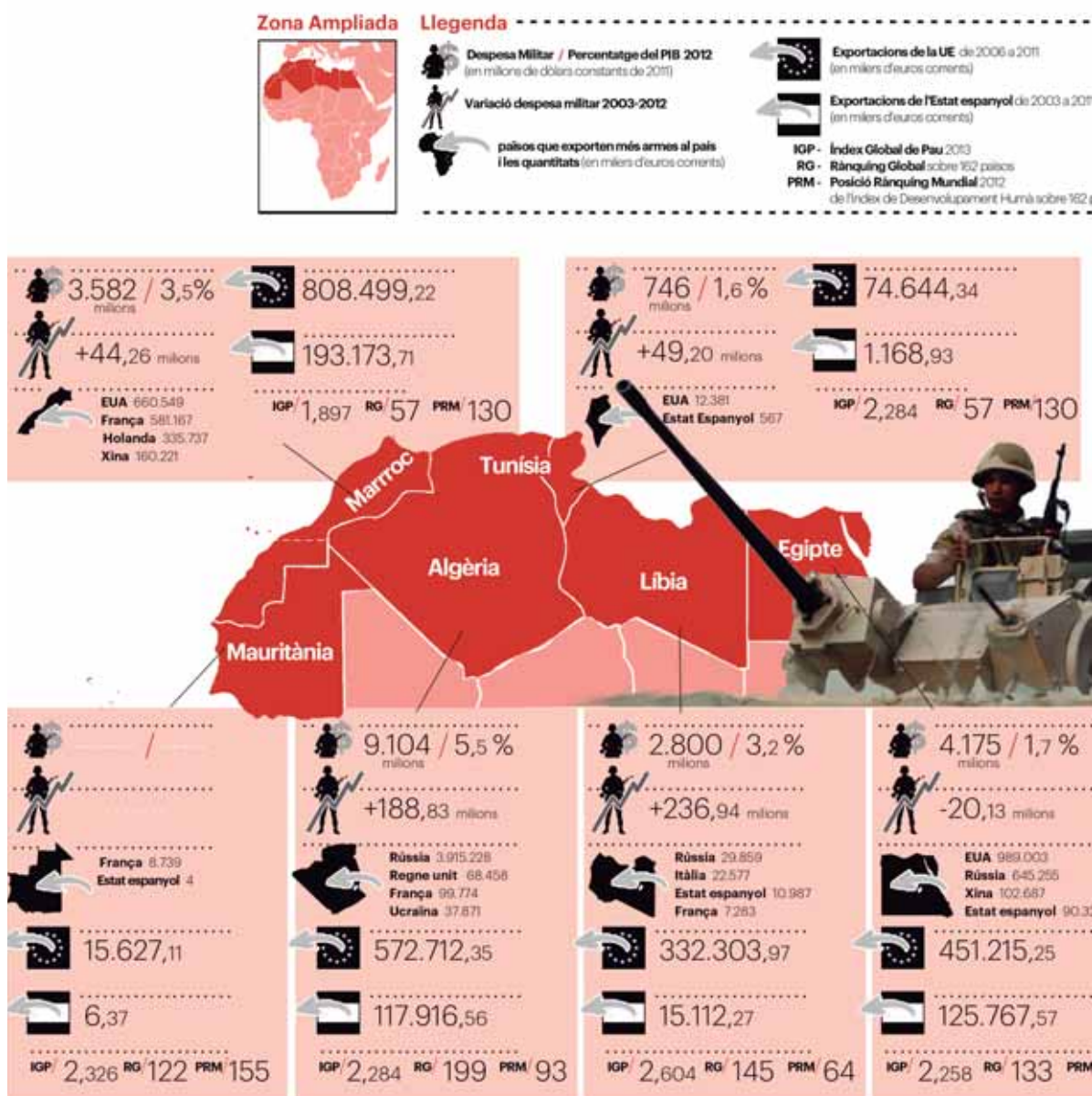
Com més pes tenen les forces armades d'un país en l'economia i la vida política més dificultats troben els moviments que lluiten per la democratització i la justícia social. És una de les conclusions que s'extreu de l'informe *El militarisme al Nord d'Àfrica* publicat pel Centre Delàs, on es fa un repàs del paper dels exèrcits a partir de la despesa militar dels sis països de la regió (el Marroc, Mauritània, Algèria, Líbia, Tunísia i Egipte) i el paper que hi juguen l'Estat espanyol, la Unió Europea i les potències mundials amb les seves polítiques d'ajut militar i d'exportacions d'armes.

Teòricament, la Posició Comuna de la UE és vinculant, però, finalment, els estats són qui decideix sobre les seves vendes

Una conclusió que podria semblar òbvia i que, a més, posa de manifest la hipocresia dels estats de la Unió Europea cap a aquesta regió i evidència que, sovint, les normes pel control d'exportacions d'armes són lletra morta, tenint en compte la manca d'aplicació preventiva que se'n fa enfront de règims autoritaris i repressius.

LLETRA MORTA

El 2008 els estats membres de la Unió Europea van adoptar la Posició Comuna del Consell de la UE 2008/944/CFSP, amb la qual es pretenia harmonitzar el control per l'exportació d'equipament i tecnologia militar. Aquesta normativa, versió millorada d'un codi de conducta orientatiu de l'any 1998, desglossa vuit criteris que haurien de guiar l'atorgament o la denegació d'exportacions d'armes i material militar fora de la Unió Europea. Els criteris són amplis i abracen situacions que van des del respecte als drets humans fins al perill de desviament cap a països en conflicte (vegeu requadre). Teòricament, la Posició

ESTIRANT DEL FIL

453

L'Estat espanyol ha exportat 453 milions d'euros en armes al nord d'Àfrica durant els últims deu anys

8

La Posició Comuna del Consell de la UE estableix vuit criteris per regular l'exportació d'armes

4.632

Rússia ha venut 4.632 milions d'euros en armes al nord d'Àfrica els darrers cinc anys

Mauritània, el país més pobre de la regió, és dels que dedica més recursos a la despesa militar / ARXIU

Comuna (PC) és vinculant, però, finalment, els estats són qui decideix sobre les seves vendes. Així doncs, no s'ha harmonitzat la presa de decisions ni la gestió de la informació sobre aquests processos decisoris i, per tant, no existeix un control detallat d'aquestes exportacions més enllà del que cada estat decideix publicar. Països com Alemanya o el Regne Unit no informen de les seves exportacions, tot i que, segons el SIPRI, són el tercer i el sisè país exportador mundial, respectivament, per al període 2009-2013.

L'Estat espanyol, a més, compta amb una llei pròpia (Ley53/2007) de caire restrictiu i per la qual cada any es publiquen xifres relacionades amb la venda d'armes agrupades en categories ambigües. Però cap d'aquestes normes no ha evitat la manca de transparència, coherència i ètica en les exportacions d'armes. A no ser que la coherència sigui el foment de la indústria armamentística i les seves exportacions. Això explicaria perquè cada any és el Secretari d'Estat de Comerç, adscrit al Ministeri d'Economia i Competitivitat, qui presenta les xifres d'exportació davant la comissió de defensa del Congrés dels Diputats en lloc d'algun representant del Ministeri de Defensa. I explicaria, també, la manca d'escrúpols a l'hora de vendre armes i tecnologia militar a dictadures repressives a països on les violacions dels drets humans són flagrants i contínues.

ZONA ESTRATÈGICA PEL NORD

Els països del nord d'Àfrica tenen una indústria militar escassa, per això són bons clients per a les indústries del Nord. A més, el comerç d'armes obeeix a aliances estratègiques canviants. Algèria, per

exemple, el primer comprador d'armes a la regió, és client preferent de Rússia pels seus lligams tradicionals. Els darrers cinc anys, Rússia ha venut armes a la regió per un valor de 4.632 milions d'euros, seguida pels Estats Units, amb 1.678 milions d'euros. França, o Itàlia també conserven relacions de metròpoli. La primera subministra armes a les seves antigues colònies de la regió, principalment el Marroc i Algèria. El regne alauita és el primer comprador d'armes francesa.

Alemanya o el Regne Unit no informen de les seves exportacions, tot i que són el tercer i el sisè país exportador mundial

ses, amb 581 milions d'euros durant el període 2007-2012. Cal destacar, també, la Xina que, com a país exportador d'armes, cada cop guanya més presència i ja ocupa el cinquè lloc en el rànquing mundial d'exportadors. Al nord d'Àfrica, ven armes al Marroc i Egipte principalment.

Segons les dades que faciliten els estats -sovint de dubtosa veracitat-, el nord d'Àfrica és una regió força militaritzada, tenint en compte l'esforç econòmic que dediquen els estats a mantenir i alimentar els seus exèrcits. El nivell de militarització adquireix proporcions dramàtiques si es compara amb els nivells de desenvolupament o de justícia social. Així, Mauritània, el país més pobre de la regió i un dels més pobres de tot el continent africà, és dels que dedica més recursos a la despesa militar: un 4,9% del PIB els anys 2003-2004. El Marroc també dedica més PIB a la despesa

militar que a la sanitat, fet que es palesa en la deficiència de les seves infraestructures sanitàries públiques, en un país on un 50% de la població viu en zones rurals o de difícil accés.

Les armes venudes al nord d'Àfrica abans, durant o després de les revoltes de 2011 han estat utilitzades per reprimir l'oposició o, simplement, per augmentar el poder militar i el pes de les elits castrenses en la política d'aquests estats i en detriment del benestar de les poblacions. Les dades recollides posen sota sospita l'eficàcia real de la legislació europea i espanyola en la defensa de la seguretat global i el respecte als drets humans.

L'ESTAT ESPANYOL

Les elits militars tenen un paper important en la configuració dels estats autoritaris de la riba sud del Mediterrani i sovint ostenten un poder simbòlic, econòmic i polític que obstaculitza enormement qualsevol procés de democratització o de lluita per la justícia social. L'Estat espanyol, un dels grans exportadors europeus a la regió, ha contribuït a impulsar aquest militarisme als sis països del nord d'Àfrica.

A més de les cessions o les vendes simbòliques, que serveixen per estrènyer relacions o negociar d'altres polítiques, durant els darrers deu anys, l'Estat espanyol ha exportat armes al nord d'Àfrica per un valor de 453 milions d'euros. El Marroc ha estat el receptor d'armes més important, amb 193 milions.

A més, la UE i els Estats Units han prioritzat l'estabilitat d'uns règims dictatorials i repressius que es venien com a garants davant les controvertides amenaces del terrorisme i la immigració. 4

Els vuit criteris de la UE per l'exportació d'armes

La Posició Comuna 2008/944/CFSP del Consell de la Unió Europea va ser aprovada el 8 de desembre de 2008 i defineix les normes comunes que regeixen el control de les exportacions de tecnologia i equips militars. Les normes estan basades en vuit criteris recollits a l'article 2:

1: Respecte pels compromisos i les obligacions internacionals dels estats membres, en particular, les sancions adoptades pel Consell de Seguretat de les Nacions Unides o la Unió Europea, els acords de no proliferació i d'altres obligacions internacionals.

2: Respecte dels drets humans al país de destinació final i respecte del dret internacional humanitari per part d'aquest país.

3: Situació interna del país de destinació final, pel que fa a l'existència de tensions o conflictes armats. Els estats membres denegaran les llicències d'exportació de tecnologia i equips militars que provoquin o perllonguin conflictes armats i que agreugin tensions o conflictes existents al país de destinació final.

4: Manteniment de la pau, la seguretat i l'estabilitat regionals. Els estats membres denegaran la llicència d'exportació quan existeixi un risc manifest que el receptor pugui utilitzar la tecnologia i els equips militars per agredir un altre país o per imposar una reivindicació territorial per la força.

5: Garantir la seguretat nacional dels estats membres i els països amics i aliats.

6: Comportament del país comprador davant la comunitat internacional, especialment pel que fa a la seva actitud enfront del terrorisme, la naturalesa de les seves aliances i el respecte del dret internacional.

7: Existència del risc que la tecnologia i l'equip militar es desviïn dins el país comprador o es reexportin en condicions no desitjades.

8: Compatibilitat de les exportacions de tecnologia i equips militars amb la capacitat econòmica i tècnica del país receptor, tenint en compte la conveniència que els estats satisfacin les seves necessitats legítimes de seguretat i defensa amb el mínim desviament de recursos humans i econòmics.

ESTIRANT DEL FIL

Rebels llibres després de la entrada a Bani Walid / OKINO

Líbia

Des de la fi de les sancions al règim de Gaddafi el 2003, els estats de la UE no han dubtat a fer-hi negoci, tot i que les armes venudes fossin utilitzades per reprimir les manifestacions que van esclatar el 2011. Entre aquestes transaccions, destaca la venda de bombes de dispersió de l'empresa espanyola Instalaza, utilitzades contra la població civil a la ciutat de Misrata el 2011. Dins el règim de Gaddafi, diverses organitzacions convivien amb les forces armades: milícies com la Guàrdia revolucionària, la Guàrdia de la Jamahiriya, sis unitats de seguretat i la legió panafricana islàmica, amb soldats provinents de tota la regió del Sahel saharià. Amb la caiguda del règim, els africans negres de diverses nacionalitats ha estat víctimes de represàlies molt virulentes. Alguns han fugit cap al sud, s'han endut les armes i han adoptat un estil de vida de combatents que ha proporcionat efectius als grups armats gihadistes del Sahel saharià, entre ells, MUJAO, AQMI o Boko Haram a Nigèria.

A més, des de l'execució sumària de Moammar al-Gaddafi i la caiguda del règim, la despesa militar ha augmentat ostensiblement. Les causes d'aquest augment podrien ser: 1) la comptabilització més acurada i transparent, 2) la creixent inseguretat i 3) els nous compromisos establerts pel desaparegut Consell de Transició Nacional amb els països que van participar en la caiguda del règim i que ara han esdevingut els venedors d'armes al país. Els països que van participar a l'operació Protector Unificat, a partir del 23 de març de 2011, al costat de la coalició liderada per França i, després, per l'OTAN són, ara, els principals socis comercials, energètics i industrials del país. Entre ells, trobem els Estats Units, que ja entrena tropes d'un nou exèrcit libi com a principal bandera per ajudar a la reconstrucció i l'estabilització del país. Mentrestant, l'àmplia proliferació d'armes i la fragmentació de la violència armada han exacerbat la lluita acarnissada pel poder i el control dels recursos energètics.

Algèria

A Algèria, l'Exèrcit d'Alliberament Nacional (ALN) reconvertit en exèrcit nacional, es va erigir com a garant de la resistència i de l'orgull nacional després de la cruenta guerra d'independència contra la metròpoli francesa. Segons el tinent coronel i investigador Gómez Puyuelo, "l'exèrcit algerià va ser el creador de l'Estat, el que aportà la ideologia" i, fins ara, una cúpula militar envellida –i sovint enfrontada– ha controlat el poder polític i econòmic del país. De fet, segons l'índex de Global Fire Power, Algèria és la segona potència militar de la regió –després d'Egipte– i la primera importadora d'armes, desena a escala mundial.

Tot i que Rússia proporciona el 91% de les armes que compra Algèria, el país no deixa de ser un dels principals aliats d'Occident en la pretesa lluita contra el terrorisme. De fet, l'antiga metròpoli, França, és el país europeu que els ven més armes. El darrer mes, aquesta dictadura, comandada per un Bouteflika absent, hauria acordat una compra de 2.000 milions d'euros amb les empreses alemanyes Rheinmetall, Daimler i Thyssen-Krupp.

L'Estat espanyol és el quart exportador europeu d'armes al país, principalment avions i equipament aeri. Els negocis espanyols amb el veí algerià es concentren, bàsicament, en la dependència gasística i les inversions en construcció i infraestructures.

Militars algerians es preparen per una operació marítima / TM

Soldats egipcis en formació / AMR ABDALLAH DALSH

Egipte

L'elecció d'Abdel Fattah al-Sisi al capdavant de l'Estat egipci ha estat un cop dur contra el procés revolucionari al país. El cop d'estat ha evidenciat, també, la gran influència de l'anomenat Estat profund, l'entramat polític, econòmic i institucional en mans de les elits militars que no ha deixat mai de controlar el destí del país.

Egipte és el segon país receptor d'armes i tecnologia militar espanyola de la regió. També és el cas més flagrant d'hipocresia pel que fa als criteris de la Posició Comuna. El 3 de juliol de 2013, el general Al-Sisi va dur a terme un cop d'estat que es va saldar amb la detenció del primer ministre electe Mohamed Mursi, més de 1.400 morts i prop de 15.000 detencions entre simpatitzants dels Germans Musulmans i altres activistes. L'Estat espanyol va suspendre l'atorgament de llicències per a vendes a Egipte el mateix mes de juliol, però no va ser fins al 28 d'agost que, en compliment d'una decisió comunitària, es van aturar les vendes que ja estaven en marxa. Aquestes es van renovar el 16 de setembre. Dues setmanes de retard en les vendes és, doncs, l'única excepció que l'Estat espanyol ha considerat necessària davant un règim que incompleix bona part dels criteris que haurien de regir les decisions en aquesta matèria.

AIXÍ ESTÀ EL PATI

6-7

Usuàries i treballadores de l'hospital de Bellvitge es rebel·len contra les retallades a la sanitat

8-9

Els sindicats de bombers declaren la vaga indefinida i denuncien la falta de personal

DRETS // EL PP PROPOSA UNA REFORMA FISCAL QUE NO PERSEGUEIX EL FRAU I GRAVA LES INDEMNITZACIONS PER ACOMIADAMENT

Perdre la feina i passar per caixa

Quim Español i Isabel Benítez

@La_Directa

El 23 de juny d'enguany, un any després de la constitució de la comissió d'expertes encarregada de fer la revisió integral del sistema fiscal, es va publicar l'avantprojecte de llei per a la reforma del sistema tributari espanyol al BOE. El conjunt de la reforma -encara no aprovada- aprofundeix en el model fiscal regressiu de les institucions de la troica i inclou obligacions fiscals per les indemnitzacions per acomiadament, fins ara exemptes d'IRPF.

L'avantprojecte emanat de l'informe Lagares -pel nom del president de la comissió d'expertes, Manuel Lagares Calvo, que ha estat membre del consell editorial d'*El Mundo* i dels consells d'administració de Telefónica, Maphre i Campsa- recull fil per randa les recomanacions de l'OCDE, l'FMI i, especialment, les del Consell d'Europa del 29 de maig de l'any passat.

El text s'inspira en el principi d'una reforma fiscal regressiva que redueix el pes dels impostos lligats al nivell de renda -impostos directes- a favor de l'increment de la recaptació per impostos indirectes, com ara l'IVA, fet que suposa aprofundir en un model on les rendes més altes no paguen més impostos -en quantitat i proporcionalment- i que s'aferria a sostenir els ingressos fonamentalment mitjançant les rendes del treball.

UN SALT QUALITATIU

Un dels aspectes de la reforma que té més transcendència és el que fa referència a l'obligació de pagar impostos per les indemnitzacions per acomiadament a partir del 20 de juny de 2014.

Fins ara -i fins que no s'aprovi la llei-, les indemnitzacions per acomiadament estaven exemptes de tributació -com la majoria de les indemnitzacions per qualsevol causa. Si l'avantprojecte segueix el tràmit parlamentari usual -i, per tant, no és modificat substancialment per un parlament on el partit del govern té majoria absoluta-, totes

El ministre d'Hisenda, Cristóbal Montoro, i l'ideòleg de la reforma, Manuel Lagares Calvo / ARXIU

aquelles indemnitzacions que superin els 2.000 euros per any treballat seran considerades rendes del treball. Això vol dir que una persona que avui tingui un salari brut de poc més de 1.800 euros al mes -al voltant dels 1.400 euros nets-, en cas d'acomiadament improcedent, haurà de pagar impostos per la indemnització percebuda.

Les indemnitzacions que superin els 2.000 euros per any treballat seran considerades rendes del treball

Aquesta transformació de les indemnitzacions en *rendes del treball* implica un salt qualitatiu en la consideració de la relació laboral i del significat de la indemnització per acomiadament. Fins ara, la indemnització havia estat considerada una compensació per la pèrdua de la feina. El projecte de reforma fiscal, però, transforma aquesta concepció per una altra on l'acomiadament indemnitzat -per tant, improcedent- es preveu com

a freqüent i transforma una compensació que hauria de ser extraordinària en una part del salari. El govern argumenta que la mesura està orientada a la recaptació de les indemnitzacions milionàries de l'acomiadament d'alts directius, en la línia de la tributació que estableixen el País Basc i Navarra per a les indemnitzacions superiors als 180.000 euros, una xifra que està molt lluny del mínim exempt establert a l'avantprojecte.

En conjunt, el projecte de reforma fiscal implica incrementar els impostos a les persones amb nivells de renda més baixos de manera directa i també indirecta a través de la supressió d'exempcions i bonificacions de caràcter social com, per exemple, les deduccions del lloguer de l'habitatge per a persones menors de 35 anys.

La reforma conté una modificació minsa -i de dubtós efecte- en matèria de frau fiscal i inclou la voluntat de perseguir determinades pràctiques, sense definir quins mitjans s'utilitzaran. Tampoc no corregeix la normativa sancionadora ni el procediment de persecució, de manera que deixa clar que la voluntat de l'avantprojecte no és aquesta. ♦

Frau i pressió fiscal en xifres

- 20-25% del PIB és economia submergida: 60.000 milions d'euros d'impostos evadits, 30.000 milions d'euros de frau a les cotitzacions a la Seguretat Social
- 55.900 milions d'euros de frau detectat el 2009. Es va recaptar el 9,6% (5.377 milions d'euros)
- El 2014, el deute pendent de cobrament per part d'Hisenda ha augmentat un 88%
- Les contribucions de les empreses han passat de representar un 22,3% dels ingressos totals de l'Estat a un 10,2% el 2010.
- Les rendes del capital tributen al 21, el 25 o el 27% -si són inferiors a 6.000 euros, inferiors a 24.000 euros o superiors, respectivament. Les rendes del treball tributen fins a un màxim del 52%.
- Les societats d'inversió de capital variable (SICAV) són una fórmula que permet que les rendes del capital, en lloc de tributar al 27% o al 30% com a beneficis d'empresa, tributin a l'1%. Les SICAV no liquiden l'IRPF fins que no es reparteixen dividends -poc freqüent. Avui dia, hi ha més de 3.000 SICAV que, en el seu conjunt, gestionen més de 27.000 milions d'euros
- El 2011, les grans empreses van generar el 60% dels beneficis totals del sector empresarial a l'Estat espanyol, però només van aportar el 24% de la recaptació total per l'impost sobre Societats.
- El 2012, l'esforç fiscal d'una persona soltera i sense mainada amb uns ingressos mitjans de 41.300 euros anuals estava prop del 28%; en canvi, a la pràctica, cap empresa no suporta una càrrega de l'impost de Societats superior al 17%.
- Una persona amb dues criatures al seu càrrec i uns ingressos mitjans de poc més de 16.500 euros anuals suporta un esforç fiscal molt proper al d'una multinacional que facturi més de 1.000 milions d'euros l'any: el 15,6%.
- L'abril de 2012, amb l'objectiu de recaptar 2.500 milions d'euros, el govern va aprovar una amnistia fiscal consistent a fer tributar només el 10% dels exercicis no prescrits i perdonar els impostos i les multes per frau. Finalment, van aflorar poc més de 1.200 milions d'euros.

FONTS: Informe d'Intermón Oxfam *Tanto tienes, tanto pagas?* (2014) i dades del Sindicat de Tècnics del Ministeri d'Hisenda (Gehsta)

AIXÍ ESTÀ EL PATI

SANITAT // UNA PLATAFORMA EN DEFENSA DE LA SANITAT PÚBLICA FRENA EL TANCAMENT DE DIVERSES PLANTES A L'HOSPITAL

Bellvitge es rebel·la contra les retallades a la sanitat

Ana Vallina

@avbll

Ha esclatat una rebel·lió a l'Hospital Universitari de Bellvitge, pertanyent a l'Institut Català de la Salut (ICS). Un grup de professionals, pacients, familiars i veïnat de l'Hospitalet, el Prat i Cornellà han fet un pas endavant i, des de fa més d'una setmana, s'han organitzat per frenar el tancament de diverses unitats sanitàries programat per aquest estiu, cosa que suposaria deixar prop de 200 llits sense ús temporal.

Un grup de familiars i pacients es van negar a ser traslladades i algunes professionals de la casa els van donar el seu suport

Tot i que aquest tipus de reorganització estival és habitual, les persones mobilitzades puntualitzen que, després de les retallades prèvies, "aquest tancament suposa posar l'hospital en una situació límit, augmentar la pressió assistencial i eliminar un terç dels llits disponibles". Mentrestant, a urgències, "hi ha persones que esperen fins a tres dies pel seu ingrés", assenyala Miguel, de la Federació d'Associacions de Veïns de l'Hospitalet. Al mateix temps, existeix el temor que tots aquests llits no es reobrin després de l'aturada -com ha succeït altres anys- i que augmentin les llistes d'espera. En aquest sentit, Manel de los Riscos, de la CGT, afirma que "han augmentat un 50%", prop de 12.000 persones.

Les protestes en defensa de la sanitat pública no són noves a Bellvitge. Aquesta mobilització sorgeix d'un context de retallades pressupostàries que, segons denuncia el sindicat SATSE, ronda la xifra dels 50 milions des de 2010. Una reducció de recursos que, a través de decisions de gestió, s'ha concretat en el tancament de llits -el 2010, n'hi havia 825; el 2014, n'hi ha 645 segons la memòria de l'hospital-, la clausura o la reconversió de cinc plantes o "la desaparició del 25% de les places de l'UCI des de 2012, amb la consegüent derivació de pacients a

- > Llits el 2010: **825**
- > Llits el 2014: **645**
(abans del tancament d'aquest estiu)
- > L'estiu de 2009 es van eliminar **una cinquena part** dels llits disponibles
- > L'estiu de 2011 es van eliminar **un quart** dels llits disponibles
- > L'estiu de 2014 es volen eliminar **un terç** dels llits disponibles

> Llocs de treball destruïts: **500**

> Pacients en llistes d'espera: **12.000**

> Les llistes d'espera han crescut un **50%**

> Retallades de més de **15%** del pressupost que reben de l'Institut Català de la Salut.

> Uns **50 milions** des de 2010.

FONT:
Memòria sindical de l'hospital

altres centres", com denuncia Metges de Catalunya.

La plantilla també ha sofert les retallades. La junta de personal, que reuneix sindicats com la UGT, CCOO, SATSE, la CGT o Metges de Catalunya, calcula que, des de 2010, s'han destruït

La junta de personal de l'hospital de Bellvitge, calcula que, des de 2010, s'han destruït un total de 500 llocs de treball

un total de 500 llocs de treball. El seu president, Ramón Montoya, denuncia "la precarització i la temporalitat de les noves contractacions, que no alleugen la pressió assistencial que pateixen els professionals sanitaris a Bellvitge".

Per la seva banda, les contractes dels serveis de neteja no es lliuren de les conseqüències dels ajustos pressupostaris. Les treballadores de Clece expliquen que "no s'estan cobrint les baixes per jubilació" i que estan "sobrecarregades de feina". "Actualment, onze persones estem fent el que abans feia un grup de vint-i-cinc", afirmen.

TANCADDES I UNIDES

El 20 de juny, va començar el calendari de tancaments a la planta 12 de l'hospital. Un grup de familiars i pacients es van negar a ser traslladades i algunes professionals de la casa els van oferir el seu suport. Juntes, es van tancar a la unitat i van impedir el tancament. Des d'aquesta data, hi ha hagut diversos intents de clausurar altres plantes.

Segons el testimoni de diverses pacients, després d'aquest enfrontament,

se les ha "pressionat" perquè acatessin les directrius de la direcció de l'hospital "flicant por amb no rebre la millor assistència possible". Els sindicats i les professionals sanitàries també han denunciat que, aquests dies, han rebut "amenaces d'expedients i amonestacions" per forçar-les a abandonar la protesta, a més d'un bloqueig informàtic que impedeix l'enviament massiu de correus electrònics des dels comptes sindicals, fet que -segons expliquen els sindicats- obstaculitza l'enviament d'informació sobre les convocatòries i el desenvolupament de les accions de protesta a tota la plantilla.

Després de conversar amb Carlos Bartolomé (director mèdic), Antonia Casado (cap d'infermeria) i altres responsables del quadre directiu, quatre pacients es van negar a canviar d'unitat. Segons Maria Fernanda, una de les

familiars que es va oposar al trasllat de la planta 12.2: “El meu marit va estar esperant tres dies en una sala d’urgències perquè l’ingressessin allà on li corresponia. Venim des de Tortosa; té una patologia cardíaca molt greu. Abans de res, volem que estigui tranquil i ben atès i, aquí, ens han tractat molt bé. Les persones de la direcció que van venir a informar-me de la necessitat de traslladar-lo em van dir que ja estava sol a la unitat, però, quan vaig sortir de l’habitació i vaig comprovar que no era així, em vaig sentir enganyada i vam decidir oposar-nos al trasllat”.

Després d’una setmana de tensió creixent i incertesa, la gerència del centre va convocar els mitjans a una roda de premsa, el 27 de juny, on es van evidenciar –una vegada més– les postures diametralment oposades entre treballadors i directiva. Un centenar de persones, entre les quals hi havia sindicalistes, malaltes i familiars, va assistir a la convocatòria de premsa per poder escoltar la versió de gerència i “desmentir” aquelles qüestio-

Diverses pacients denuncien que se les ha “pressionat” perquè acatessin les directrius de la direcció de l’hospital

ons que consideren que “no s’ajusten a la realitat”. Alguns d’aquests punts irreconciliables són les afirmacions d’Alfredo García, director general de l’hospital, que diu que “no hi ha hagut ni hi ha col·lapses en urgències” o que “l’hospital ha tancat estructuralment solament 70 llits des de l’any 2010”.

Després d’uns minuts de debat tibant als passadissos, les representants sindicals de la junta de personal van ocupar els micròfons de la sala de premsa i van presentar el seu diagnòstic: “Desmantellament de la sanitat pública a favor d’empreses sanitàries de gestió privada”. En paral·lel, van confirmar la seva intenció de prosseguir amb les guàrdies per impedir les clausures previstes en determinades unitats. Finalment, van anunciar que remetran un escrit a la comissió de salut de la Generalitat de Catalunya per “explicar de primera mà què està passant a Bellvitge”. ◀

“Gerència ens veu com a clients i no com a pacients”

Enrique Cruciani fa divuit mesos que espera una operació de cor que, per llei, se li hauria d’haver fet fa un any. A causa del retard, va patir una endocarditis que el va obligar a ingressar d’urgència a l’Hospital de Bellvitge fa un mes. Allà, s’ha sumat a les protestes contra el deteriorament de la sanitat pública.

A. V.
@avbll

Com i quan va arribar a l’Hospital de Bellvitge?

Vaig ingressar a Bellvitge el 5 de juny, derivat des de Vilafranca del Penedès, on vaig estar dos dies a urgències. Vaig patir una endocarditis i em van derivar aquí perquè és l’hospital de referència per a la meua patologia. M’estava a la planta 12.1. Allà, vaig començar a sentir rumors que volien tancar plantes i, després, vaig presenciar les pressions sobre els pacients de la planta 12.2 perquè volien canviar-los d’unitat. Em vaig assabentar de les amenaces per forçar-los al trasllat i vaig comprovar que no ingressaven més gent a la planta.

Ha participat en les mobilitzacions?

Sí, des del primer dia. He estat a les concentracions que s’han fet a les plantes i he donat suport a la petició que no es tanquin més llits. És una cosa que faig per la resta de pacients, que són vides. Jo ja tinc llit i no em poden moure d’aquí fins que m’operin, però penso en els pacients que

estan a urgències en una situació que, per a mi, és del tercer món i per això em reivindico com a pacient.

Ha presentat alguna reclamació aquests dies?

Sí, he escrit una carta de queixa de tres folis, que he registrat i segellat, dirigida a la gerència. A la carta, els recordava que la sanitat és de tots, és pública, no és d’ells. També estic parlant amb la meua advocada per emprendre accions legals, ja que porto any i mig en llista d’espera per ser sotmès a una operació de cor –la substitució d’una vàlvula– i aquest tipus d’intervencions, per llei, s’han de fer en un màxim de sis mesos. Si m’haguessin operat abans, no hagués sofert aquesta endocarditis, no hauria arribat a aquest punt. Jo també sóc una víctima directa de les retallades en la sanitat pública.

Com valora la seva experiència a les protestes i l’ambient que es viu a l’hospital ara mateix?

Aquí, m’han tractat molt bé. Els infermers, zeladors i metges s’han portat molt bé. Però també crec que els pacients i els veïns s’haurien d’implicar més perquè, de portes enfora, no sé si se sap el que està passant aquí aquests dies.

Què opina del tracte de la gerència?

La gerència ens veu com a clients i no com a pacients. Ells volen derivar-nos a la privada, tancar la pública i fer diners. Nosaltres som un número més, som moneda de canvi per ells. I no és així. Nosaltres som persones que tenim vida i necessitem la sanitat pública. En el meu cas,

per exemple, directament, la privada no m’accepta. Encara que pagués 200 euros al mes o la quota màxima, ells no m’accepten pels meus problemes de cor. Tot i que tinc 30 anys, per a ells, és com si en tingués 90, és com si tingués alguna cosa que em falla i això no els convé.

Què opina del fet que es derivin pacients a la sanitat privada o concertada?

Una vergonya. Hi ha molta gent que fa 50 anys que paga la Seguretat Social; són gent gran que confia en la sanitat pública i, quan arriba i es troba amb aquests problemes, veuen que no tenen sanitat. La destrucció del sistema públic de sanitat, a més, és una tema que conec. Sóc de l’Argentina i, allà, fa 30 anys, es va produir el mateix procés de privatització. Ara, tothom va a la privada. Quan neixes, ja t’hi apunten. La pública no existeix. Si vas a la pública amb un constipat, et pots morir perquè la sanitat pública ja no existeix. Molta gent s’enriqueix amb això perquè tots som pacients de pagament. És la destrucció d’un model públic per afavorir el negoci privat.

Com veu el futur de la sanitat pública?

Si la gent no surt a protestar, si no aturen aquest procés ara, crec que, d’aquí cinc o sis anys, serà molt problemàtic. Veig que ens trobem en un punt crític. Ho veig a l’Hospital de Bellvitge, però també en altres llocs. A Vilafranca, on vaig estar ingressat, també tenen els mateixos problemes: es tanquen llits, paguen menys als professionals, no tenen material... és molt preocupant. ◀

AIXÍ ESTÀ EL PATI

TREBALL // UGT, CCOO I CATAC DENUNCIEN QUE LES RETALLADES I LA FALTA DE PERSONAL COMPLIQUEN LA GESTIÓ DELS ACCIDENTS

El Cos de Bombers, en vaga indefinida

Celia Castellano

@17Mn

El 22 de juny, el Cos de Bombers de la Generalitat va començar una vaga indefinida -10 hores d'aturada cada dia- per denunciar l'augment de la jornada laboral després de la negativa de l'administració d'ampliar la plantilla. Segons el Decret 74/2014 del 27 de maig, cada professional es veurà obligat a fer 102 hores anuals més remunerades, entre les quals s'inclouen tres guàrdies de deu hores cadascuna durant la campanya forestal de l'estiu per cobrir la manca de contractacions. Actualment, el cos està format per 2.466 persones, 103 menys que el 2009, segons dades oficials. Per la seva part, la UGT preveu que, a finals de 2014, hi haurà 200 places menys per jubilacions i excedències. A més, no s'incorporaran nous efectius fins al 2020, afirmen els sindicats, que ja fa un any i mig que reclamen la necessitat d'ampliar la plantilla, tot i que no han arribat a cap acord amb el director general de Prevenció i Extinció d'Incendis, Ramon Parés, i el conseller d'Interior, Ramon Espadaler. Segons el nou decret, els bombers passaran a treballar 1.790 hores anuals. La vaga ha estat convocada per la UGT, CCOO i la CATAC.

Denuncien l'augment de la jornada laboral després de la negativa de l'administració d'ampliar la plantilla

Tot i que entenen la vaga com un dret inalienable, els bombers afirmen que no deixaran la població desprotegida i ofereixen uns serveis mínims, que contraposen als que estableix la Generalitat. "Ells han establert com a serveis mínims les guàrdies de riscos forestals que ens han imposat per decret. Francament, crec que és més important la vida de les persones en l'incendi d'un pis o un accident de trànsit que dues hectàrees de bosc. Les guàrdies de parc són prioritàries", afirma Leandre Gallardet, membre de CCOO, que apunta que és la primera vegada en 30 anys que no es poden negociar les condicions de treball amb la Generalitat i que s'arriba a plantejar una vaga. Segons David Fernández, membre de Bombers

Indignats: "Han blindat les guàrdies d'estiu de manera que no puguem exercir el dret de vaga en aquesta ampliació. No podem demanar festa durant aquestes guàrdies de deu hores i el xantatge arriba fins al punt que, si durant una d'aquestes guàrdies et trobes indisposat, la subdirectora de recursos humans amenaça amb descomptar 24 hores de festa sense repercussions econòmiques en nòmina de les 30 a què tenim dret", afirma. Segons CCOO, quan es va fer públic el decret, el sindicat va presentar una proposta per cobrir les mancances de personal amb guàrdies voluntàries sota la seva organització fins al desembre de 2014, però la direcció general no la va acceptar.

RETALLADES I CONSEQÜÈNCIES

Des de l'inici de la crisi econòmica, el Cos de Bombers de la Generalitat ha patit retallades molt fortes que han limitat la seva capacitat operativa davant els accidents i els incendis. Segons dades de la

UGT, el pressupost de l'any 2010 era de 192,5 milions d'euros i, el 2014, és de 161 milions. L'organització també afirma que s'ha passat dels 2,57 milions d'euros d'inversions reals el 2010 als 712.837 euros el 2014. Per la seva part, la despesa en personal ha disminuït dels 155,6 milions d'euros de 2010 als 135,7 de 2014.

Segons un informe de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, l'any 2013, hi va haver catorze víctimes mortals en incendis de pisos. Només durant el primer trimestre de 2014, ja hi ha hagut deu víctimes mortals, xifra que suposa un augment del 71% respecte a l'any anterior. Segons afirma la UGT al dossier de premsa presentat el 9 d'abril: "El servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments és un servei públic finançat amb els nostres impostos i fet per a la nostra seguretat i benestar. El govern de la Generalitat paga 34 euros per habitant quan la mitjana de l'Europa moderna és de 70 euros per habitant".

Un miler de bombers es va manifestar a la plaça Sant Jaume el 10 d'abril / JORDI BORRÁS

Un dels casos més greus registrats aquest any és l'incendi d'un habitatge al Vendrell, el 26 de març, que va causar la mort a quatre menors i ferides greus a cinc persones més. Segons les directrius de la carta de serveis de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, per atendre una emergència, es necessiten set bombers i el temps d'arribada al lloc del sinistre no pot superar els vint minuts, un protocol que, segons el Departament d'Interior, es va complir. Segons afirma la UGT, l'incendi del Vendrell va ser atès per cinc bombers. "Manca inversió en manteniment, renovació, formació i efectius. La gestió de les emergències és penosa. No som conscients de fins a quin punt és un miracle que no patim més desgràcies", afirma Fernández.

Per altra banda, en una compareixença al Parlament el 21 de febrer d'enguany, CCOO va denunciar que, dels 765 vehicles que tenen pels 150 parcs

Els sindicats de bombers també denuncien la falta de recursos per evitar accidents laborals / JORDI BORRÀS

de bombers existents, 50 tenen més de tretze anys i hauran d'arribar als disset, mentre que 60 vehicles UPC (Unitats de Personal i Càrrega) són de l'any 1987 i els més nous són de l'any 2000, tot i ser vehicles d'emergència. També va apuntar que les eines d'excavació, que serveixen, per exemple, per alliberar persones atrapades en un sinistre de trànsit, han superat la seva vida útil i no només no s'han renovat, sinó que han disminuït els pressupostos per al seu manteniment.

Com a colofó, la UGT afirma que el fet que Catalunya tingui un 29,5% de població sota el llindar de la pobresa i la proliferació de desnonaments contribueixen a l'augment de la sinistralitat greu. Aquestes condicions provoquen nombrosos accidents causats per la manipulació elèctrica sense unes mesures adequades, per instal·lacions defectuoses o per la utilització d'estufes davant la impossibilitat de pagar la calefacció.

ACCIDENTS LABORALS

Els sindicats també denuncien la falta de recursos per evitar accidents laborals. Segons dades de la Subdirecció General de Prevenció de Riscos i Salut Laboral proporcionades per la UGT, el 2012, hi va haver 132 accidents amb baixa laboral, mentre que, el 2013, la xifra va arribar a 192. El 2013, es van comunicar oficialment 591 accidents laborals. El sindicat apunta que el 6% d'aquests accidents es produeixen durant els desplaçaments i afirma que, si aquesta mobilitat fos menor perquè hi ha prou personal per cobrir totes les emergències, els accidents es podrien reduir un 1%. La majoria es produeixen precisament durant la campanya forestal del mes de juliol.

És la primera vegada que la campanya forestal arrenca sense que s'hagi arribat a cap acord entre els sindicats i el Departament d'Interior

A més, CCOO denuncia que els Equips de Protecció Individual (EPI) dels bombers no s'han reposat des de fa set anys. Segons el sindicat, els equips d'intervenció directa amb foc han perdut part de les seves qualitats inicials com la impermeabilitat, tot i que afirma que hi ha una

partida per renovar vestuari, que no serà efectiva fins al 2015. Hi ha materials, com els pantalons de Goretex, que tenen deu anys d'antiguitat, tot i que la seva vida útil és de dos a cinc anys.

MOBILITZACIONS

El 10 de juny, abans que es presentés la campanya forestal de l'estiu, els bombers van anunciar que iniciarien una vaga indefinida durant una manifestació. El 4 de juny, per mostrar el seu desacord i la ruptura amb la direcció general, els càrrecs inspectors, sotsinspectors i sergents de parc van marxar de les jornades internes de treball que havia organitzat la direcció a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC) després d'exposar la problemàtica. El 10 d'abril, un miler de bombers es va manifestar contra la falta d'efectius i la imposició del decret a la plaça Sant Jaume, mobilització que va acabar al Parlament de Catalunya. Durant la concentració al Parlament, es va escenificar una *performance* on quatre bombers morien mentre Artur Mas i Oriol Junqueras, representats per diversos agents, distreïen la població amb una estelada i donaven bosses de diners a Isidre Fainé (president de La Caixa) i Salvador Alemany (president d'Abertis), que s'encarregaven de posar una soga al coll dels qua-

tre bombers. Posteriorment, els agents van representar el cas d'una família que moria durant un incendi perquè els efectius del cos de bombers no hi arribaven a temps.

El 16 de gener, una altra manifestació va recórrer els carrers de Barcelona sota la proclama *Quants morts ens donaran la raó?*. Durant la concentració, es va cremar un vehicle de cartró a la plaça Sant Jaume. Segons David Fernández, membre de Bombers indignats. "S'han fet tres manifestacions, que han comptat amb la participació d'un miler de bombers cadascuna. M'atreveiria a dir que, entre les tres, més del 90% del col·lectiu hi ha participat. També s'han fet gairebé un centenar d'escarnis informatius als principals actors polítics del govern i de l'oposició i tot ha estat bastant improductiu", afirma.

Abans que s'iniciés la campanya forestal de 2013, els sindicats ja van denunciar dificultats amb la nova direcció, precarietat d'efectius i el tancament de nou torres de guaita. Quan va arribar el juliol, es van trobar que, dels 620 auxiliars d'ofici forestal (AOF) contractats per la campanya d'estiu, 300 no podrien treballar a la primera línia de foc fins que el Departament d'Interior no els proporcionés l'Equip de Protecció Individual adequat, que va arribar tard. ◀

Contractes poc transparents

Mentre els recursos destinats al cos de bombers minven, els sindicats denuncien que s'estan duent a terme inversions en projectes de grans empreses privades de manera poc transparent, tot i que "signifiquen més de la meitat del pressupost del cos", afirma CCOO al dossier de premsa presentat el 9 d'abril. En concret, es refereixen al projecte Eòlia, un contracte de 8,7 milions d'euros signat amb la multinacional Indra el 2010, que consisteix en l'aplicació d'un sistema electrònic que actualitzarà els sistemes de gestió operativa entre els diferents parcs de bombers i donarà suport a la recepció d'alarmes a tot el territori català. De la mateixa manera, el 2013, la Generalitat va cedir la totalitat de les gestions d'emergències dels cossos de seguretat pels pròxims deu anys a Abertis per 132,3 milions d'euros. Cal destacar que el president d'Abertis, Salvador Alemany, encapçala el Consell Assessor per la Reactivació Econòmica i el Creixement (CAREC) per deferència del president de la Generalitat Artur Mas. Segons el sindicat, això és una mostra de la prevalença dels interessos privats per sobre d'un servei públic i de qualitat que pugui atendre les necessitats reals de la població.

A DEBAT

‘The Other Poble nou’

Jose Mansilla

 Antropòleg membre de
l'Observatori d'Antropologia
del conflicte urbà (OACU).

@joseamansilla

Doncs sí, finalment, el Poble nou s'ha convertit en aquest espai lúdic, comercial, festiu i turístic, és a dir pacificat, que figurava als plans de l'Ajuntament de la ciutat. La Rambla apareix, aquests dies, plena de turistes que no coneixen res de la història del barri, però que poden comprar algun record a les seves botigues o prendre una cervesa gelada en alguna de les seves desenes de terrasses.

Al Poble nou, han aparegut botiges de lloguer de bicicletes, terrasses, restaurants amb encant, bars *hipsters*, pizzeries, més terrasses, bars de copes, B&B (*Bed and Breakfast*), albergs juvenils, moltes més terrasses, apartaments turístics, centres culturals alternatius, etc. Del vell Manchester català i obrer, no en queda res. O sí, qualche xemeneia i també alguna antiga fàbrica recuperada com a equipament públic, fet que no se sap si persegueix fer més tolerables els canvis o, més aviat, mostrar-nos un període de la història del barri suposadament sòrdid, però *afortunadament* superat.

Al Poble nou, han aparegut botiges de lloguer de bicicletes, terrasses, restaurants, bars 'hipsters', pizzeries...

El Poble nou és un altre barri, com Barcelona és una altra ciutat. De l'antiga *gent de fàbrica*, només en queda la memòria de les persones grans, ja que molts joves van ser expulsats per l'increment de preus que van patir els lloguers durant alguna de les reformes que ha viscut el seu entramat urbà (Jocs Olímpics, Fòrum de les Cultures, 22@). De fet, durant uns anys, el Poble nou ha estat la *darrera frontera urbana* de Barcelona, un territori molt apetitós pel capital immobiliari propi i aliè. Una transformació que encara continua viva als plans d'un Ajuntament amb una nova ocurrència, la creació d'una mena de *zona franca* al 22@, un espai on les empreses que s'instal·lin paguin menys impostos, comptin amb lloguers subvencionats, etc. En definitiva, una empena més a un barri que ja ha quedat exhaust i que es dirigeix sense fre cap a la conversió en un element més de la Barcelona plena de turistes i botigues amb barrets

mexicans. Un fet que resulta irònic en un lloc on els taxistes gairebé no gosen ni entrar fa pocs anys.

És tan gran el procés de transformació terciària que ha conegut el barri que, fins i tot, han aparegut fulletons i mapes, com la guia *The Other Poble nou*, que ens parlen de l'altre Poble nou, un Poble nou que no surt a les publicacions tradicionals, que està per descobrir i que, com diuen els seus promotors, només es pot assolir mitjançant "*the smartest guide to the catalan Manchester*". És a dir, el Poble nou, com a espai turístic madur, ha vist la necessitat de reivindicar l'*off* Poble nou i això no deixa de ser un pas més cap a la seva conversió en referent pel consum. Això sí, un altre consum, el dels *smartest*.

Però la cosa no queda aquí, en aquesta guia *pels més llestos i els més moderns*, hi apareixen referències a certs espais *oblidats* del barri. La guia, doncs, intenta apropiat-se del patrimoni col·lectiu del Poble nou, el seu passat, amb l'objectiu d'afegir-lo al seu *menú d'ofertes* i aportar més interès a aquest altre Poble nou.

Entre aquests espais, sota l'epígraf *Records del Segle XIX*, apareix la Torre de les Aigües del Besòs, posteriorment propietat de l'empresa Material y Construcciones SA (MACOSA). Es tracta de l'últim vestigi d'un espai fabril que comptava amb més de 30 hectàrees i que, al

començament del segle XXI, es va convertir, mitjançant una oportuna requalificació del sòl no exempta de polèmica, en una àrea d'oci amb un gran centre comercial, pisos de preus impossibles amb zones enjardinades privades, parcs dissenyats per arquitectes de renom i, per descomptat, més oficines i hotels. Del seu fort moviment obrer organitzat, o dels treballadors que van patir, fins i tot, greus problemes mèdics per l'ús de l'amiant, ningú no sembla recordar-se'n.

En aquesta guia 'pels més llestos i els més moderns', hi apareixen referències a certs espais oblidats del barri

Un altre element és l'antic edifici principal de la cooperativa de consum la Flor de Maig, entitat fundada per setze obrers del desaparegut barri de la Plata i que es va convertir en un referent pel cooperativisme català de principis del segle XX. La guia fa referència a aquest edifici com un espai "autogestionat pels veïns de manera assembleària amb l'objectiu de portar a terme una recuperació de la memòria històrica del Poble nou i crear un espai de trobada pels col·lectius i les

/ EULÀLIA CORBELLA

entitats del barri i de la ciutat". La Flor de Maig és un ateneu popular del barri, un espai recuperat per un veïnat que, l'octubre de 2012, va decidir *okupar-lo* i dedicar-lo a finalitats de caràcter social, polític i cultural amb un missatge clar contra aquesta Barcelona d'aparador, comercial i turística. Un espai de transformació que, d'aquesta manera, surt a les guies turístiques.

El capital turístic i immobiliari apareix, així, com una gran màquina devoradora de les memòries

El capital turístic i immobiliari apareix, així, com una gran màquina devoradora de les memòries, dels records de tantes persones que han intentat i intenten mostrar que existeix una altra manera de viure, que és possible una altra forma de ciutat. La resistència a la *turistificació*, doncs, es mostra *turistificada*. Com va dir una amiga: "S'ho apropien tot, converteixen la lluita en una fira i ara es creuen els més *guays* pel fet de tenir espais autogestionats al barri". Doncs això, benvinguts al Poble nou pels *smartest*. ◀

PERSPECTIVA

Panrico i Coca-Cola: allò que és sindical és polític

Jordi Juan Monreal

 Advocat laboralista, militant de la Coordinadora Obrera Sindical (COS)
 @La_Directa

Després de les sentències de l'Audiència Nacional sobre els acomiadaments col·lectius a Panrico i Coca-Cola, es constata la necessitat d'analitzar i fer propostes més enllà d'anàlisis centrades en la descripció d'una heroica vaga de vuit mesos i defugir les valoracions viciades pel sentimentalisme nostàlgic dels models de lluita propis del fordisme. Vindran més conflictes laborals i tenim la necessitat real de pensar que els podem revertir al nostre favor; d'anar més enllà de l'exaltació del voluntarisme i la gran tenacitat dels treballadors que, davant del conflicte, de manera reactiva, han adoptat una postura de confrontació. Persistir en aquest plantejament no fa cap favor a tots aquells col·lectius que, mitjançant el conflicte, intentem transformar una realitat sociolaboral devastada pel cicle de contrareformes laborals (1977-2012).

Dues grans empreses representatives del model de producció fordista: plantes industrials amb una plantilla nombrosa on els treballadors de coll blanc tenen un pes molt elevat i existeix una representació sindical consolidada de CCOO i UGT. Panrico, gestionada per un liquidador professional, Carlos Gila. Coca-Cola, que presenta procediment d'acomiadament col·lectiu sota la supervisió del Bufet Sagardoy -un dels despatxos d'advocats que han estat ideòlegs de l'actual reforma laboral. El paral·lelisme divergeix en el resultat de les sentències: una és radicalment contrària als interessos de l'empresa (Coca-Cola) i l'altra és clarament perjudicial pels interessos de la planta en vaga (Panrico).

D'altra banda, Carlos Gila ja era al consell d'administració de Panrico quan els treballadors es van començar a estrènyer el cinturó amb una retallada de salaris l'hivern de 2012: el 89,5% de Panrico Catalunya va aprovar les retallades salarials del 15% a canvi de la continuïtat de la planta de Santa Perpètua durant quatre anys. Aquesta mesura acceptada pels treballadors s'ha revelat erma. Ni un any després, l'empresa va anunciar que no abonaria la nòmina del mes de setembre de 2013 i va posar un ERO i una nova retallada salarial sobre la taula. El 13 d'octubre, la plantilla de Santa Perpètua va iniciar una vaga indefinida.

/ SR. PLÁSTICO

La sentència de Panrico delata el conflicte entre les grans centrals sindicals i les seves bases. Les federacions sectorials de CCOO, UGT i CGT van impugnar l'acomiadament col·lectiu mentre era negociat per una comissió de tretze persones (set d'UGT, sis de CCOO), de les quals només cinc van votar en contra. La sentència mostra que els sindicats CCOO i UGT es demanen a si mateixos com a signants d'un ERO de dubtosa legalitat (finalment ratificada a la sentència). La paradoxa il·lustra que, davant la reducció de marge que imprimeix la reforma laboral, el model de sindicat de la negociació de derrotes -o concertació- es queda sense terreny de joc. Tot i això, el president del comitè d'empresa de Santa Per-

pètua (CCOO, majoritari) es referma en el seu suport a la direcció del sindicat, que defensa com a "institució" en contraposició als col·lectius que van "radicalitzar el conflicte", segons unes declaracions fetes a *El País* el 22 de juny. Si a Panrico el sindicalisme pactista podia jugar la carta de *menys acomiadaments*, a Coca-Cola, ni tan sols hi havia aquesta possibilitat davant l'anunci de tancament de plantes senceres, amb comitès d'empresa inclosos. La mateixa empresa va impedir el tripijoc, tot i que la solució d'aquest conflicte ha estat jurídica i les cúpules dels sindicats majoritaris no van contrariar -almenys públicament- la posició de no negociar acomiadaments plantejada per les seves plantilles.

I és que el sindicalisme és una lluita política. La vaga de Panrico no es va perdre amb l'acord de la comissió negociadora, que va ratificar l'ERO, sinó amb l'acceptació de la reducció de salaris per part de la plantilla el 21 de febrer de 2012. Es va perdre quan la plantilla va assumir el caràcter *tècnic* -presumpta viabilitat de l'empresa- d'una decisió molt política que no tenia res a veure amb la viabilitat i sí amb la imposició d'una correlació de forces que, *de facto*, va afeblir la situació de la plantilla poc després. L'objectiu de les retallades era sembrar el fatalisme, desacreditar l'oposició a l'empresa i debilitar una eventual resposta col·lectiva. La viabilitat de l'empresa no estava en joc, com il·lustra el fet que els directius cobressin una pujada salarial del 43% mentre es destruïen 242 llocs de treball. L'impagament de les nòmines, l'anunci del concurs i l'ERO de 2013 escenifiquen el reforç de la posició de negociació de l'empresa. La vaga de Panrico, plantejada en els termes clàssics de causar perjudici econòmic, com a eina aïllada i concentrada a l'empresa quan el que pretén la direcció és precisament aprimar l'estructura productiva, potser no era l'instrument més adient: després de vuit mesos, la situació no només no ha canviat, sinó que, un cop desconvocada la vaga, l'empresa imposa vacances forçoses.

L'experiència de Panrico obliga a reformular la lògica del conflicte i a indagar més enllà dels automatismes

L'experiència de Panrico obliga a reformular la lògica del conflicte i indagar més enllà dels automatismes -centralitat del centre de treball sí, però aïllament al centre de treball no- per socialitzar el conflicte, fer-lo imprevisible i estudiar els punts febles de la palanca real del conflicte: els interessos econòmics dels fons d'inversions propietari de Panrico, Oaktree, i dels representants dels òrgans de direcció de Panrico. Personificar, assenyalar autors i reforçar la visibilització de complicitats molt més enllà del sindicalisme fordista. Amb el respecte més profund cap a la plantilla de Panrico i les seves famílies que han lluitat pels seus llocs de treball, però també amb la necessitat que no hi hagi més Panrico i sí més exemples com la vaga pels dos dies de TMB. ◀

IMPRESSIONS

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.cat per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Esmena a la totalitat a l'opció electoralista

Maria B. González
Barcelona

Hola, companyes, d'entrada, us agraeixo la tasca necessària i crítica que feu a la DIRECTA. Però us escric per rebatre la visió homogeneïtzadora que doneu a l'article publicat a la web el 26 de juny, "La proposta de Guanyem Barcelona i el laberint municipal". És cert que Guanyem està suscitant moltes adhesions entre els moviments socials, també dins l'àmbit llibertari. Però el text no dona veu ni a una sola persona que impugnï el projecte en la seva totalitat, és a dir, que impugnï l'opció de la democràcia formal com a eina pel canvi.

Si bé és cert que l'Ivan Miró parla dels perills i els límits d'aquesta opció, el text no recull cap veu que no cregui en el projecte. I suposo que també en coneixeu -com jo-, de militants anarquistes que recelen de les urnes i que, com alguns dels

consultats, són referents per a les nostres lluites de base, al carrer.

Disculpeu-me per avançar si ho heu intentat i no n'heu trobat cap que en volgués parlar. Podria haver estat el cas, perquè molts llibertaris també considerem que les companyes de Guanyem són això, companyes, tot i que optin per camins que els abstencionistes no transitem i, per tant, en determinat moment, creiem més oportú no alçar la veu en contra seva, com tampoc no hem fet davant l'entrada de les CUP al Parlament. De totes maneres, si fos que no heu trobat ningú que en volgués parlar des d'una perspectiva antagonista, hagués estat oportú recollir, en una frase, que hi ha gent dins dels moviments socials que fa una esmena a la totalitat a l'opció electoralista.

Només aquest apunt, perquè crec que la DIRECTA és més plural que això. I també crec que, de tant en tant -i sobretot davant el panorama del sorgiment, com bolets, de partits polítics o plataformes electorals de nova creació-, hem de recordar que hi ha altres opcions polítiques que tenen un discurs històric -que òbviament també és vàlid- en contra de la democràcia. Els mitjans oficialistes ja ens silencien prou.

Una abraçada. ◀

PENSEM

El mateix dia

Sara Blázquez
@SaraBlazquez

Multa de vint euros per haver participat amb voluntàries al Multireferèndum a Osona. Culpables de desobeir l'autoritat, diuen. El judici, el dijous passat, a les deu persones voluntàries de Vic, Manlleu i Tona que van formar part de les meses del Multireferèndum el 25 de maig va etzibar una coça a la democràcia directa que, segons els desobedients, els partits no assumeixen amb prou garanties i va refermar, una vegada més, que estem prou lluny de la democràcia real. El mateix dia que Espanya asseia al tron el seu nou rei, Felip VI, que, malgrat ser el fill petit, heretava el càrrec passant per davant de les seves germanes. Però, clar, són dones i la Constitució, text al qual va fer referència el rei en el seu primer discurs, ja recull des de fa més de trenta-cinc anys que els homes mereixen estar per damunt de les dones en la línia de successió. El mateix dia que algu-

nes persones eren detingudes per mostrar banderes republicanes i fer crits a favor de la república, expressions prohibides -només les republicanes, les franquistes, no- per la policia durant la desfilada reial a Madrid. Es veu que ho fan per seguretat, perquè no hi hagi baralles entre aficions rivals, com en els esdeveniments esportius on hi ha dos equips enfrontats. De moment, però, les detingudes estan acusades, també, de desobediència i resistència a l'autoritat. El mateix dia -307 anys després- que Xàtiva cremava arran d'un incendi ordenat per l'avantpassat del borbó, Felip V, el 1707, com a resposta a la resistència que va oposar la població al setge de les tropes borbòniques. Com a càstig i perquè servís d'exemple a la resta del País Valencià, foc. Tres-cents anys després, el foc s'ha transformat en retirada d'urnes que consulten sobre l'agricultura transgènica, el pagament del deute il·legítim, el control directe i popular de l'energia i el sotmetiment a referèndum de les ILP rebutjades; en multes de vint euros; en detencions per mostrar una bandera republicana i d'altres càstigs que pretenen ser exemplars. El mateix dia, però, Xàtiva no ha oblidat. ◀

COM S'HA FET

Aquest *Com s'ha fet* s'escrivi amb molta emoció i amb alguna llagrimeta formiguejant vora dels ulls. Per què? Perquè ja són molts anys, moltes setmanes d'escriviure aquesta breu secció del setmanari. Vuit anys i escaig, 368 setmanes. Aquest que teniu a les mans és el darrer número del setmanari *Directa*. Com ja vam anunciar la setmana passada, aquest any, avancem les vacances d'agost i les comencem al juliol. Això ho fem per poder tenir temps de preparar la nova *Directa* que sortirà el curs que ve. La nova *Directa* serà una nova web molt més potent i un mitjà en paper, també nou, del qual encara hem de decidir la periodicitat. A més, amb el procés de cooperativització, serà una *Directa* encara més col·lectiva que ara. Han estat molts anys adaptant les nos-

tres vides a aquest ritme setmanal, que és fortíssim i gairebé no deixa temps per respirar. Els dilluns i els dimarts, passem els articles per la cadena de muntatge i editem la *Directa*; els dimecres, la repartim i... vinga, les redactores ja fa dos dies que estant preparant nous articles per la setmana següent. I així setmana rere setmana, des de l'abril de 2006 fins avui. Sabem que tot això us ho devem a vosaltres i sabem que tenim el vostre suport. Per això estem segures que continuareu aquí quan tornem de les vacances, donant suport a aquest mitjà que és vostre, que és dels moviments socials i que ho ha de continuar sent per molts anys, en el format que sigui. En tot cas, ja no acabarem amb allò de *fins la setmana que ve*, sinó que, de moment, us diem: fins al setembre. Salut i lluita!

EL RACÓ IL·LUSTRAT

/ TRES

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.cat Tel: 935 270 982 / Mòbil: 661 493 117

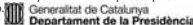
LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

- Reconeixement. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciant.
- No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.
- Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència. // Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'ús legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. // Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbott Way, Stanford, California 94305, USA

L'esquina dorsal de la *Directa* són les subscripcions. Tot i això, rebem una subvenció estructural de la Generalitat de Catalunya pel fet de ser un mitjà en llengua catalana, que suposa menys d'un 2% del pressupost. Per això hem de posar el seu logotip.

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari *Directa* no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il·lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Victor Yustres **Així està el pati** Quíque Badia **Impressions** Adrián Crespo i Isa Benítez **Quaders d'Il·lustració** quadernsillacrua@directa.cat **Roda el món** Oriol Andrés i Roger Suso **Expressions** Oriol Fuster **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hibai Arbide, Josean Llorente i Carles Biano **Agenda** Roger Costa Puyal **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Víctor Serri **IL·LUSTRACIÓ** Núria Frago **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Ferran Domènech **SUBSCRIPCIONS I DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Karminha **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Téllez, Sergio Espin i Núria Ribes **COORDINACIÓ WEB** Manel Ros

AQUEST NÚMERO S'ENVIA A IMPREMTA EL DIA 1

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUÈDA: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonenesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: horta@directa.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARÉSME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PENEDÈS: terrespene@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

MIRALLS

Alfredo Molano:

“L’esquerra colombiana vota per la pau, no per la política de Santos”
pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

Mai més soles!

pàg. 6 i 7

Quaderns d'Illacrua 200

DIRECTA 368
2 de juliol de 2014

IL·LUSTRACIÓ:
Raul Soría

A FONTS | LLUITES COL·LECTIVES CONTRA LA PRECARIETAT

Vaga social: la vaga de totes

Davant de cada nova convocatòria de vaga general, tornen a sorgir veus que recorden que les vagues, si no són socials, si es limiten a interpel·lar només les persones assalariades immerses en el mercat laboral reconegut, a banda d'excloure moltes altres persones i moltes feines, no són útils: no contribueixen a una transformació real i radical de la societat, de totes i cadascuna de les estructures opressores que sostenen un sistema -capitalista, però també patriarcal i racista- que, a banda de degradar les condicions laborals de la classe treballadora, precaritzava les condicions d'existència d'una bona part de la població. Tot seguit, intentem reflexionar sobre les altres vagues i les altres vaguistes, a partir d'un exercici de memòria històrica al voltant de diversos episodis protagonitzats per dones de les classes populars barcelonines de principis del segle xx.

Sílvia Alberich
afons@directa.cat

Expressions com “jo faig vaga, però no computo” o “vaga social: de treball, de consum i de cures” posen en evidència el malestar que genera actualment la concepció de la vaga que situa l'economia formal com a eix central i que considera l'assalariat de sexe masculí i blanc com el vaguista per excel·lència. A banda del fet que moltes persones no la senten com a pròpia, aquesta visió de la vaga es contradiu amb l'evidència dels fets històrics: les grans vagues i revoltes que van transformar les condicions de vida durant els segles XIX i XX van desbordar els límits del treball assalariat i van comptar amb la participació massiva de les classes populars.

Dones contra la carestia de la vida

Conegudes com a *rebomboris del pa*, al llarg del segle XIX i principis del XX, es van desencadenar una sèrie de revoltes a tot Europa a partir de les crisis de subsistència ocasionades per l'encariment del pa i altres productes bàsics. La població es rebel·lava davant la carestia de la vida, denunciava la corrupció que hi havia darrere l'augment de preu dels productes bàsics i, gràcies

a això, aconseguia reduir-los. A la ciutat de Barcelona, es van viure diversos *rebomboris* o *motins* del pa. És especialment significatiu el que es va produir el mes de gener de 1918, durant el qual les barcelonines s'alçaren en una *vaga de subsistències*.

Les dones, tant treballadores de fàbriques com mestresses de casa, es van aixecar contra l'augment de preu dels productes bàsics. L'11 de gener,

A més de resultar insuficient, la visió de la vaga com un fenomen centrat en l'àmbit productiu i protagonitzat per homes es contradiu amb els fets històrics

Amalia Alegre, afí al Partit Republicà Radical, va penjar un cartell a un mercat on cridava les dones a manifestar-se pacíficament davant del govern civil: 400 dones van participar a la primera manifestació. La passivitat de les autoritats, però, va fer que les dones abandonessin la protesta pacífica, s'allu-

nyessin de la línia *legalista* marcada per les primeres convocants i empenyessin accions directes. Sota lemes com “*Mujeres a la calle para defendernos contra el hambre!*”, “*¡Enmendem los males!*” o “*¡En nombre de la humanidad, todas las mujeres salen a la calle!*”, van assaltar fleques, comerços, vaixells carregats de peix i carboneries i van intentar envair la seu del govern civil (només els trets de la Guàrdia Civil ho van impedir). A més, les dones dels suburbis van acudir al centre, on van tancar teatres i cafès i van obligar les dones que viatjaven en tramvies a baixar del vehicle i afegir-se a les manifestacions.

Un diari de l'època explicava així els esdeveniments: “Van obligar tots els homes que intentaven sumar-se a la manifestació a retirar-se. (...) En un míting de 5.000 dones, no es va permetre l'entrada a cap home”. I un titular deia: “Les dones, propietàries de Barcelona” (*El Imparcial*, 15 i 25 de gener de 1918).

La vaga de subsistències de Barcelona de 1918, protagonitzada exclusivament per dones, va espantar per la seva impugnació de l'ordre patriarcal

El 24 de gener, “per declaració de les dones”, es va imposar la vaga general a diverses localitats de la província de Barcelona. El 26 de gener, el govern va declarar l'estat de guerra i la premsa descrivia així la situació: “Entre els grups de dones, hi ha una novetat i és que algunes s'encarreguen, amb una organització perfecta, per districtes, de vigilar les obreres que entren a la feina i els establiments que retiren el seu gènere per impedir que les primeres vagin a la feina i, pel que fa als segons, saquejar-los. (...) Uns grups van recórrer el barri de Gràcia per obligar a vendre el pa a 45 cèntims” (*El Imparcial*, 25 de gener de 1918).

Més enllà de la seva actitud combativa, el paper que van jugar les dones als *rebomboris* del pa de 1918 va espantar perquè estava fora de tot control patriarcal: “La massa femenina, trasplantada sobtadament del camp de la família al camp econòmic en què es congria la lluita de classes, per la seva ignorància de les lleis socials, corre el perill de ser presa fàcil dels agitadors. El perill és gravíssim” (*La Gazeta de Vich*).

Finalment, després d'una setmana de mobilitzacions, es va aconseguir abaixar el preu del pa un trenta per

cent i també la provisió dels comerços, ja que el govern de Madrid, davant la gravetat de la revolta, va restringir les exportacions als països bel·ligerants – ens trobem en el context de la Primera Guerra Mundial –, unes exportacions que, d'una banda, havien contribuït a enriquir la classe burgesa i, de l'altra, es trobaven a l'origen de la carestia, de la inflació i de la crisi de subsistència.

Davant l'especulació immobiliària: vaga de lloguers

Una altra vaga històrica esdevinguda fora dels paràmetres productius clàssics va ser la vaga de lloguers de l'any 1931, en un context d'increment constant i abusi del preu del lloguer a la ciutat de Barcelona a partir del moment en què s'enderroquen les muralles (1854-1856): les grans propietàries s'apropien dels terrenys i els fragmenten per revendre'ls a d'altres que, al seu torn, repeteixen l'operació, fet que dispara el preu del metre quadrat.

Més tard, les exposicions universals de 1888 i 1929 reforcen aquestes operacions especulatives. Tot això, sumat a una legislació permissiva i liberal favorable a les propietàries i que facilitava el desnonament de les llogateres, va desembocar en uns preus desorbitats de l'habitatge i en una situació insostenible per a les classes populars: el relloguer –és a dir, la cadena especu-

Obreres en vaga,
any 1936

-
AFB

Treballadores d'un
taller de filatura,
any 1907

-
AFB Pérez de Rozas

lativa sense fi – i les barraques es van convertir en les úniques alternatives possibles.

D'aquesta manera, l'any 1930, es va arribar a una situació insostenible: el preu de l'habitatge suposava el 19-22% del salari d'un obrer qualificat, el 27-30% del d'un no qualificat i entre el 33% i el 38% del d'una dona obrera qualificada. Davant d'aquesta realitat,

es va iniciar una campanya d'acció directa que exigia la rebaixa del 50% del preu del lloguer i l'exempció de pagar per a les persones aturades: és la vaga de llogateres i llogaters.

Així, segons l'historiador Xavier Díez, s'estima que, a finals de juliol de 1931, a la ciutat de Barcelona, 45.000 inquilines es negaven a pagar el lloguer i, el setembre del mateix any, ja

eren més de 100.000. A més, la vaga es va estendre a diverses poblacions, com Calella o Vilanova. Aquest mateix historiador ens explica que la vaga de llogateres va representar molt més que una protesta contra la carestia de preus: era un desafiament a l'ordre global que buscava la resolució del conflicte mitjançant la subversió de l'ordre capitalista i la participació col·lectiva.

També en aquesta vaga, les dones hi van jugar un paper cabdal: "Especialment les dones, sempre protagonistes dels aldarulls pel preu de les subsistències, tenien un paper preponderant, tant en la presa de decisions com en els combats de carrer que es produïen a cada intent de desnonament", afirma Díez. Un testimoni de l'època, Abel Paz, explica així el dia a dia de la vaga: "Generalment, durant el dia, els homes que estaven a l'atur se n'anaven als sindicats o a la recerca de feina. La consigna era que només les dones i la mainada fèssim front als guàrdies, ja que es pensava que no havent-hi homes enmig no hi hauria detencions. Aquella vaga va durar diversos mesos, durant els quals no es van pagar els lloguers, ni la llum ni l'aigua. I hi va haver autèntiques batalles campals entre les dones, la mainada i els guàrdies".

El protagonisme femení va ser fonamental durant la vaga de lloguers de 1931, tant en la presa de decisions com en els combats de carrer contra els intents de desnonament

El resultat de la vaga va ser divers, però, en la majoria dels casos, es van pactar baixes considerables del preu del lloguer i, fins i tot, en algunes perifèries industrials, es va mantenir la desobediència al llarg de tot el període republicà.

Presentis i combatives

El fet que hagin existit altres vagues fora de l'àmbit productiu, però, no vol dir que l'obrer de sexe masculí, adult i blanc hagi estat l'únic protagonista de les vagues laborals clàssiques: les dones també han participat activament en aquestes lluites, tot i que, sovint, el seu paper ha estat invisibilitzat per la mirada androcèntrica de la història.

En aquest sentit, resulta rellevant assenyalar la vaga general del tèxtil de 1913: el juliol d'aquell any, entre 13.000 i 22.000 dones van impulsar la vaga del tèxtil a Barcelona, amb el suport del sindicat La Constància, pri-

mer sindicat de l'art fabril i tèxtil que va integrar dones.

La reivindicació principal d'aquesta mobilització era el compliment, per part de la patronal, del real decret de 1900 que regulava la jornada laboral i la fixava en un màxim de 48 hores setmanals o de 3.000 hores anuals. L'incompliment de les hores fixades afectava especialment les dones, que patien un greuge important en comparació amb els obrers de la indústria del tèxtil: estampadors, tintorers, cilindres, blanquejadors i aprestadors feien jornades d'entre nou i deu hores, mentre que les dones treballaven entre onze i dotze hores. Les llargues jornades, a més, impedièren que les dones poguessin fer front a la doble jornada laboral que se'ls exigia: a la fàbrica i a la llar. Mitjançant aquesta vaga les dones també reclamaven que es respectés la jornada nocturna de vuit hores: tot i que el treball nocturn femení havia estat prohibit el 1912, moltes obreres no hi estaven d'acord, ja que aquest horari els permetia compaginar responsabilitats laborals i domèstiques.

La vaga va esclatar el 30 de juliol, quan la reivindicació horària va motivar la suspensió de les feines nocturnes a les principals fàbriques de Sants. Posteriorment, es va estendre per tot Barcelona i pels principals centres tèxtils del pla –Vilanova i la Geltrú, Mataró, Reus, Terrassa, Sabadell,

Badalona, a més de Manresa i Igualada– i va mobilitzar més de 50.000 vaguistes. A Igualada, per exemple, les dinou empreses del tèxtil que hi havia –on treballaven 2.500 persones, 2.083 de les quals eren dones– es van aturar.

Històricament, les dones no únicament han protagonitzat protestes fora de l'àmbit laboral, sinó també vagues laborals clàssiques, com la del tèxtil de l'any 1913

Finalment, després de sis setmanes de vaga, les obreres van aconseguir una victòria relativa: la instauració de la jornada de 50 hores (superior a la del real decret de 1900, però inferior a la jornada efectiva que feien fins aleshores). Aquesta victòria a mitges va tenir a veure amb la negativa de la patronal, encapçalada pel gerent de l'Espanya Industrial, de respectar els acords presos i amb l'aplicació d'un *lockout* o tancament patronal de les fàbriques un cop acabada la vaga.

Una altra vaga és possible

La participació important de les dones en revoltes populars, tant dins com fora de l'àmbit productiu, encaixa perfectament amb l'explicació que ens donen les historiadores Mary Nash i

Susanna Tavera, que defensen que, si bé les dones no han participat majoritàriament en els partits polítics i sindicats, en canvi, sí que semblen fer-ho en lluites vinculades amb la vida quotidiana. Es tracta del que elles anomenen *ètica de la subsistència*, en la línia del concepte d'*economia moral de la multitud*, desenvolupat per l'historiador E.P. Thompson.

Els que hem vist només són alguns dels molts exemples històrics que ens mostren que una altra vaga no només és possible, sinó també real. Altres vagues i accions col·lectives, amb altres protagonistes i amb objectius que van més enllà de l'àmbit estrictament laboral ens han precedit.

Creativitat i amplitud de mires. Capacitat d'analitzar el context actual i superar formes de lluites ancorades en altres conjuntures econòmiques, polítiques i socials. Voluntat de fer partícip a tota la societat: precàries, migrants, persones funcionalment diverses, aturades, treballadores sexuals, mestresses de casa, estudiants, gent gran. I, sobretot, capacitat de desbordar i col·lapsar les estructures que regeixen aquest sistema, també les que regeixen el *dret de vaga*. Reapropiar-se de la vaga, fer-la nostra, avançar cap a una vaga social. La proposta de convocatòria del proper 22 d'octubre pot ser un bon començament en el camí cap a la vaga de totes.

Les barcelonines van protagonitzar una vaga de subsistències el mes de gener de 1918

Arxiu

Alfredo Molano:

“L'esquerra colombiana vota per la pau, no per la política de Santos”

Encara afectat pel ‘jet lag’ i amb el seu característic to de veu suau, Alfredo Molano (Bogotà, 1944) ens rep a l'Ajuntament de Barcelona després de fer una intervenció històrica sobre la violència a Colòmbia en el marc de les ‘XII Jornades Sobre Colòmbia. El repte de construir la pau’, organitzades per la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia. Aquest sociòleg, escriptor i periodista és una de les figures intel·lectuals de l'esquerra colombiana més respectades en aquest país i no renega d'haver demanat el vot pel reelegit Juan Manuel Santos, (dreta) ja que, tal com va fer l'esquerra, va votar “en suport al procés de pau que manté el govern colombià amb la guerrilla més antiga del món, les FARC-EP” (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia-Ejército del Pueblo) i, recentment, amb l'ELN (Ejército de Liberación Nacional). Després d'una campanya plena de nervis i tensió, finalment, Colòmbia va triar l'antiuribisme i el Frente Amplio por la paz i va impedir que tornés l'extrema dreta encapçalada per l'expresident Uribe i el seu candidat Oscar Iván Zuluaga. Molano ens explica el panorama i els reptes als quals s'enfronta la societat colombiana i la lluita per posar fi a un conflicte armat que fa més de cinc dècades que dura. Durant la conversa, va reivindicar la importància de votar i de mobilitzar-se per un sistema alternatiu a l'actual model neoliberal.

Jorge A. Trujillo
entrevista@directa.cat

Com podem valorar que personatges tan respectats de l'esquerra com Piedad Córdoba o moviments com la Marcha Patriótica, la Unión Patriótica i el Polo Democrático Alternativo hagin demanat el vot per la candidatura de dretes de Juan Manuel Santos? Ells –entre els quals m'incloc jo– han dit que donen suport a la taula de negociacions i no a la política de Santos. És a dir,

hi ha diferències enormes, amb relació al model econòmic, la doctrina de seguretat nacional i fins i tot la política internacional, que ens separen de Santos. Però, per descomptat, aquests sectors de l'esquerra esperen que el procés continuï, ja que els avenços han estat notables i consistents i tenen perspectives d'arribar a un acord. Per això hem donat suport a aquesta esperança. Amb Zuluaga, no hi hauria res a fer. Ell proposava un alto el foc unilateral per part de la guerrilla que fos verificable per l'Exèrcit Nacional, és a dir, una trampa per poder-los immobilitzar i assassinar en

“L'important és que les guerrilles es puguin convertir en un partit polític i plantejar alternatives al model de desenvolupament oficial”

qualsevol moment. La força de la guerrilla és la mobilitat i aquest model ja va fracassar durant les propostes de pau dels anys 80 i 90. Així mateix, demanen a les guerrilles que treguin els nens de la guerra, però, en realitat, no hi ha nens en una guerrilla, són camperols de setze anys que ja són homes grans. Aquestes són peticions que fa, però, de fet, això ja està signat en les negociacions amb Santos. Jo vaig votar per Santos, no crec en el vot en blanc perquè hagués estat un vot per Zuluaga i, naturalment, tampoc m'hagués abstingut. Aquesta és la llibertat que em va donar l'esquerra i que vaig exercir.

Les FARC van fer una crida a votar en blanc amb l'argument que Santos i Zuluaga són el mateix. Això no pot sonar contradictori i xocant, tenint en compte que gran part de l'esquerra va donar suport a la candidatura de reelecció?

Jo no faig aquesta lectura, no crec que hagin encoratjat a votar en blanc exactament. El que van dir és que, si el vot en blanc hagués estat possible, hagués estat un gran cop contra la legitimitat de les eleccions. I això és cert. Però aquest vot no té futur a Colòmbia i no l'ha tingut mai. No té la força que hauria de tenir, és la meua manera d'entendre el comunicat d'aquesta organització. Sí que van dir que són iguals, però en el sentit que són neoliberals, amb un esquema i una doctrina de seguretat nacional similars, però també amb unes relacions internacionals que poden tenir variacions. La política uribista i la santista no han estat el mateix pel que fa als processos de l'Amèrica Llatina. Crec que van fer una crida a la mobilització social i a continuar donant suport a les negociacions i a la pau. I no només en l'àmbit electoral. Evidentment, les FARC no oblidem qui és Santos, va ser el que va dirigir els cops més durs contra aquesta guerrilla, com la mort del cap màxim Alfonso Cano. A més, sembla ser que Cano va sobreviure al bombardeig i que el van liquidar després per ordres de l'alt comandament. És a dir, que les bombes no van provocar la seva mort.

Per a tu, políticament, les FARC estan derrotades a Colòmbia?

Jo crec que estan derrotades en el sentit que la presa del poder per les armes no és possible. No obstant això, en el

camp militar, tenen una força enorme. Les guerrilles s'han replegat, però la força de les FARC sembla intacta. Hi ha prop de 10.000 homes i dones aixecades en armes, que influeixen almenys sobre 40.000 persones més. És un exèrcit prou fort per poder mantenir una guerra sense solució durant molt més temps.

Després del triomf de Santos i les negociacions, en un escenari de postconflicte en què els sectors socials han donat suport a la via liderada pel candidat de l'oligarquia, què passarà?

Jo crec que l'important i victoriós és que les guerrilles es puguin convertir en un partit polític i, com a partit, des de l'oposició, puguin plantejar alternatives al model de desenvolupament oficial. Amb el suport de l'esquerra que ja existeix, es podria crear un partit d'oposició d'esquerres, amb tots els matisos que es vulgui per dins. La manera de derrotar aquests models és la via política, no la militar.

Tal com han fet alguns països del voltant, amb fronts populars?

Per descomptat, estem pensant en Veneçuela, l'Equador, l'Argentina, Bolívia, el Brasil... i Colòmbia és l'única ressaltada.

Colòmbia està preparada per un procés així?

Colòmbia té un ferment social i de mobilització popular enorme. A això, cal sumar-hi els milions de vots que té Clara López i els 2,5 milions de Carlos Gaviria, que continuen existint malgrat les dificultats que genera el fet que

l'esquerra sempre s'identifiqui amb les armes. Jo crec que, quan l'esquerra s'alliberi d'aquest vincle fantasmal, podrà obtenir una victòria electoral a curt termini.

Amb tota aquesta força social i els milions de vots de l'esquerra, per què hi ha una abstenció tan alta, gairebé del 60%?

A Colòmbia, l'abstenció sempre ha estat alta, el màxim de participació ha estat del 55%. Mai no s'ha passat d'aquí. És una constant—com les europees aquí—i passa a gran part de

“Colòmbia té un ferment social i de mobilització popular enorme”

l'Amèrica Llatina, és un misteri. Per què? Per indiferència, perquè la gent no creu en la solució política, perquè aquell dia no es pot desplaçar o, simplement, perquè no creu que hi hagi cap solució per la via electoral...

Quan s'hagi signat la pau i les guerrilles lliurin les armes, però, la pau no arribarà immediatament perquè encara hi ha altres fenòmens per resoldre com el narcotràfic o els neoparamilitars i, a més, hi ha problemes socials. Com seria aquest escenari?

El que no s'està negociant és el conflicte social i la violència. Les FARC no tenen responsabilitat ni control sobre certes dimensions socials. Es negocia la fi de les armes a canvi

de garanties polítiques per formar partits. Naturalment, la violència i els conflictes socials continuaran i jo crec que els cultius de coca sí que es controlarien amb la desmobilització de les FARC. Les seves unitats militars s'hauran de situar a les regions d'aquestes plantacions i treballar per substituir-les. Això no significa la desmobilització política ni ideològica, només parlem de la desmobilització armada. Jo crec en els projectes de substitució de cultius i la figura de les reserves camperoles és ideal. Un cop signada la pau, esperem que aquestes forces no es dispersin i es creïn situacions com les de Guatemala, el Salvador o el que va succeir amb les BACRIM a Colòmbia (paramilitars dedicats a l'extorsió). El fet de poder mantenir l'organització de les FARC políticament, sense armes, seria ideal per eliminar la coca i crear un programa de desenvolupament molt avançat.

Per acabar, centrem-nos on som i en les persones que van haver de marxar de Colòmbia—sobretot per raons econòmiques, però també polítiques—i que estan tornant arran de la situació que es viu a Europa i, en concret, a l'Estat espanyol i Catalunya. Amb quina Colòmbia es trobaran? I què poden aportar a la pau?

Aquestes persones tornen molt preparades perquè han estudiat, treballat i viscut en unes condicions concretes. Poden aportar coses als diferents desenvolupaments que se succeeixin després de la negociació. Però també n'hi haurà que no tornaran perquè han fet arrels, han format famílies i, més o menys, han resolt el seu problema econòmic. Si a Colòmbia no troben condicions semblants, no tornen.

Mai més soles!

Fem un exercici d'imaginació sobre la repressió policial. Resulta fàcil pensar en els cops, les carreres, les ferides, els ulls que ja no hi són, els canells emmanillats, les empentes a comissaria o la gent tancada per protestar. Cada vegada tenim més exemples d'aquestes situacions i costa més considerar-les com a fets aïllats. L'increment de les multes, les identificacions sistemàtiques o la mateixa tramitació de l'anomenada *lleï mordassa* són exemples d'estratègies repressores invisibles, pensades per desmobilitzar i intimidar la protesta social. Des de fa anys, col·lectius com Rereguarda en Moviment o Urdint la trama treballen l'acompanyament emocional, psicològic i social a persones i col·lectius que viuen situacions de repressió.

David Ferrán i Elisa Covelo
quadernsdillacrua@setmanaridirecta.cat

The unknown rebel, el rebel desconegut, és el sobrenom que es va atribuir al jove que es va situar davant d'una fila de tancs durant la revolta de la plaça Tiananmen de Pequín el 4 de juny de 1989. Durant aquells dies, treballadors i treballadores, estudiants i intel·lectuals xinesos van sortir al carrer per denunciar la inflació i l'atur del país i per demanar la dissolució del govern, després que es fessin públics diversos casos de corrupció dins el Partit Comunista de la República Popular de la Xina. Aquella mobilització va concloure amb la declaració de la llei marcial per part del govern i l'atac contra les manifestants amb tancs i infanteria, fet que va causar la mort a més de 2.500 persones i ferides a unes

altres 10.000. Símbol de la resistència estudiantil davant del govern, el rebel desconegut ha esdevingut, també, una fotografia contra l'oblit de la repressió que exerceix el poder institucional contra la població.

Resistències, reparació i afrontament

No és un fenomen nou, que els processos d'organització social i col·lectiva siguin reprimits al llarg de la història; i tampoc no ho és que, en un context de crisi social com l'actual, existeixi un descontent generalitzat que fa augmentar les accions de protesta i, consegüentment, incrementa i intensifica les estratègies repressives per mitigar les accions col·lectives que exigeixen un canvi de paradigma.

En aquest sentit, les cures, l'afeció i les necessitats presents a cada col·lectiu

Els Mossos encapsulen un grup de persones després de la manifestació 'Defensem els barris' el 31 de maig de 2014 a Barcelona

Noa Morales

s'han de tenir molt en compte a l'hora d'organitzar la lluita, ja que un dels objectius permanents de les estratègies repressives és trencar aquests llaços i aquestes xarxes de solidaritat que ens mantenen fortes i unides.

Les estratègies de resistència i afrontament davant els fets repressius són múltiples: intentar mantenir la identitat individual, social i col·lectiva; afirmar la realitat de les lluites socials i les seves motivacions (donar sentit al que ens està passant); conèixer millor els mecanismes utilitzats pel poder; intentar controlar, en la mesura del possible, les situacions a les quals som sotmeses; treballar l'autonomia; socialitzar les experiències viscudes; crear i sostenir grups de suport mutu i valorar la memòria col·lectiva com a recurs que ens precedeix i ens sobreviurà... són alguns dels exemples dels elements que cal tractar des de la dimensió psicosocial.

Lluitar contra la impunitat i l'oblit

Quan parlem de repressió, també hem de parlar de reparació. La reparació del dany, tant físic com moral, psicològic o emocional. Per fer-la, es requereix d'un suport que procuri redimir o mitigar els efectes causats. En aquest sentit, l'actuació dels agents socials implicats és important, però encara ho són més les estratègies desplegades des dels cercles més propers i la societat en conjunt, per perfil·lar-se i convertir-se en agents actius en el procés de reparació. Aquesta ajuda permet afrontar

millor l'episodi repressiu i, el que és més important, permet activar un mecanisme de lluita contra la impunitat de les institucions i els cossos policials, que massa sovint dilueixen responsabilitats i fins i tot neguen taxativament els fets repressius. Un dels molts exemples d'això es reflecteix en el cas d'agressió que va patir Ester Quintana i que li va provocar la pèrdua d'un ull. Els cossos policials, els sindicats de policia i el govern de Catalunya van fer pinya per intentar diluir les seves responsabilitats mentint als seus

Un dels objectius de les estratègies repressives és trencar les xarxes de solidaritat que ens mantenen fortes i unides

informes, criminalitzant la protesta i fins i tot culpabilitzant la mateixa Ester Quintana i la resta de manifestants de la mutilació que va patir. Així doncs, la lluita contra la impunitat és un element important a l'hora de reparar part del dany sofert.

Resulta igual d'important treballar la memòria col·lectiva per evitar que aquestes situacions s'oblidino. Milan Kundera va escriure: "La lluita contra el poder és la lluita de la memòria contra l'oblit". És important poder cons-

'El rebel desco-
negut' plantat
davant els tancs de
l'exèrcit xinès a la
plaça Tiananmen
de Pequín, el juny
de 1989

-
Stuart Franklin

Com es treballa el suport psicosocial?

El procés d'acompanyament es pot produir, principalment, en dues situacions: la primera és quan la persona o el grup té una necessitat concreta en un temps determinat (per exemple, un desallotjament o un judici) i la segona, quan, tot i haver-hi una demanda concreta, la feina s'ha de fer de manera continuada a llarg o a curt termini (per exemple, una persona que ja no es veu capaç d'anar a més manifestacions perquè anteriorment ha viscut episodis de violència). Igualment, la tasca preventiva resulta imprescindible per anticipar-se a les

possibles situacions que es viuran treballant abans, durant i després dels episodis.

La Comissió de Psicosocial

Des del naixement de Rereguarda en Moviment, ara fa dos anys, la Comissió de Psicosocial busca sostenir i fer visible l'acompanyament emocional, psicològic i social a persones i col·lectius que viuen diferents situacions de repressió. La facilitació de processos grupals abans o després d'una acció, el suport durant i després d'una detenció, l'acompanyament a una declaració o a

un judici, són algunes de les tasques que duen a terme un grup de persones afins als moviments socials del territori. Algunes de les que conformen aquest grup vénen del món de la psicologia, l'antropologia, l'art terapèutic, les ciències polítiques o l'educació social, tot i que la formació de les persones participants no és, en cap cas, un requisit per participar en els processos d'acompanyament, ja que la intenció del projecte és crear dinàmiques i espais de suport mutu per afrontar les conseqüències emocionals de la repressió de manera horitzontal i col·lectiva.

Crisi econòmica

truir una versió pròpia i col·lectiva dels fets viscuts, transmetre un testimoni diferent del que emeten els mitjans de comunicació i les institucions, que neguen o minimitzen sistemàticament la repressió exercida, ja sigui a una manifestació, aturant un desnonament o defensant la plaça Catalunya el 27-J. Per això, cal no oblidar els noms de Guillem Agulló, Patri o Carlos, entre molts altres, malauradament, perquè a les diferents manifestacions contra l'oblit es reconstrueixen formes d'afrontar el passat.

Experiències col·lectives

A nivell col·lectiu, els grups de suport mutu són espais de confiança on poder expressar-se, compartir sabers i pors, donar veu al que ens passa i trobar estratègies personals i col·lectives per afrontar situacions que generen malesstar. Tot això es fa des d'un espai d'horitzontalitat, respecte, afinitat i vivències comunes on l'autonomia i els recursos propis es poden transformar en si mateixos en processos de resistència i reparació.

Durant els darrers anys, hem estat participants i testimonis de nombroses experiències de resistència i resignificació col·lectiva de situacions relacionades amb la repressió. Els espais alliberats i ocupats als pobles i els barris de les nostres ciutats, les accions de resistència col·lectiva per aturar desnonaments, els *escraches* per assenyalar els responsables de les injustícies socials, l'ocupació d'entitats bancàries, la

desobediència organitzada davant les lleis injustes i cada cop més limitadores dels nostres drets i llibertats, l'ocupació i el bateig del cinema Patri Heras o l'actual reconstrucció de Can Vies són només alguns dels exemples de resistència, resignificació i reparació en comú. Totes elles es veuen afectades de manera directa per les estratègies repressives perquè signifiquen canvi, perquè mostren que ja no ens sentim soles i que estem construint alternatives. Davant d'això, juntes, estem aprenent a resistir i a cuidar-nos.

+info:

rereguardaenmoviment.org
Comissió psicosocial Rereguarda en
Moviment: tallerescaps@rereguarda-
enmoviment.org
Urdint la Trama: urdintltrama@
gmail.com

Agressió

La repressió pot anar adreçada a una persona, un col·lectiu o una organització, pot prendre formes múltiples –directa, indirecta, estructural, cultural– i pot donar lloc a conseqüències molt diverses, més enllà de les estrictament legals. Tota repressió pot tenir efectes psicosocials, és a dir, efectes emocionals causats per una situació que pot generar angonya durant un temps o fins i tot derivar en un trauma. Els efectes d'una situació traumàtica són diferents per a cada persona i la intensitat que pot originar un trauma també. Per poder afrontar una situació repressiva, és important fer ús dels recursos i les habilitats socials, psíquiques i emocionals que tenim –no té la mateixa repercussió passar per una situació traumàtica si ja has patit pèrdues significatives que si no n'has tingut mai. També és determinant el moment vital de la persona, l'ajut de l'entorn més íntim (xarxa de suport), la possibilitat de rebre reconeixement, suport i reparació en l'àmbit comunitari i social, o la possibilitat de comunicar narrat i relatar el trauma viscut.

Trauma

Quan es parla de trauma, s'està analitzant l'amenaça emocional que pateix algú i que es pot manifestar en un bloqueig, una barreja de confusió, impotència, vulnerabilitat, pànic, estrès, etc. A vegades, les persones que viuen un procés traumàtic creuen que les seves reaccions (nerviosisme, insomni, etc.) són estranyes i les oculten perquè senten certa vergonya. No obstant això, les respostes traumàtiques són respostes normals davant de situacions anormals que cal reconèixer i abordar. Davant les situacions de repressió continuada (judicis, presó preventiva, processos legals de llarga durada...), apareixen malestors: tristor, culpabilitat, impotència, sensació de paranoia, dificultats sexuals i afectives, aïllament, etc. Aquestes reaccions poden durar poc temps o ser més perllongades i poden afectar tant les persones que han patit directament la repressió com les persones que l'han presenciada, n'han tingut coneixement o tenen vincles estrets amb una de les persones afectades. En aquest context, la feina psicosocial intenta comprendre i reconèixer el dany i els impactes emocionals i socials patits per les persones, els grups o les famílies arran d'un fet violent o de la violació d'algun dels seus drets en un context concret.

L'estranyesa i el silenci a la universitat

FOTOGRAFIA: Marc Sardón

Conflictes socials latents, desesperació, precarització, desigualtats creixents, desprotecció social, creixement dels murs de la segregació, legislacions del patriarcat, retallades en la nostra salut, opressions contra les llibertats d'un poble i de la seva llengua i un inacabable etcètera. Però, portes endins de la universitat, degans i rectors parlen un idioma estrany, molt allunyat de la realitat. Ressonen paraules com excel·lència, mobilitat, internacionalització, eficiència, governança i moltes més. I sí, totes elles, gairebé no qüestionades, s'accepten com si es tractés d'una doctrina. Així apareix el silenci. Silenci davant d'una societat plena de conflictes; silenci entre els estudiants que posen esforç i esforç per aconseguir un títol que no saben de què els valdrà, però que sí que saben molt bé què val; silenci entre el professorat més precari, que intenta fer créixer el seu currículum, d'acord amb els paràmetres de l'anome-

nada excel·lència, i silenci entre el professorat que espera promocionar-se intentant estar al lloc més adequat respecte als que decideixen si els seus mèrits són suficients per estabilitzar, encara que sigui per poc temps, les seves vides. Un context estrany a la realitat, però que respon perfectament als interessos d'un projecte neoliberal que s'expandeix amb més força que mai. Per acumular riquesa, és necessari acumular un coneixement que expliqui com mantenir els interessos d'una minoria social. A la universitat, s'imposa el discurs meritocràtic, mentre que la precarietat serveix perquè el projecte no trontolli per enlloc. Algunes estudiants i precàries presenten resistència, però ja fa massa temps que fan falta veus dissidents i solidàries que es desprenguin d'estatus i d'institucionalitat i que trenquin el silenci per reconèixer la veritat.

Clara Camps Calvet

RODA EL MÓN

14
Els draps bruts de la Unió Europea:
'lobbys' i lleis fetes a mida dels
interessos corporatius

15
Madrid presenta la iniciativa
Municipalia, una plataforma de cara
a les eleccions municipals de 2015

OPINIÓ

Islamisme, islamofòbia, contrarevolució

Santiago Alba Rico
Escriptor i filòsof
Tunis (Tunísia)
@La_Directa

La guerra a l'Iraq, amb l'ocupació d'un terç del territori per part dels gihadistes de l'ISIS i el proclamat restabliment del Califat, planteja almenys dues qüestions que no es poden ignorar.

La primera té relació amb la invalidesa de tots els esquemes geopolítics que, fins fa ben poc, ens permetien orientar-nos en el món i, més concretament, al vesper del Pròxim Orient. Per comprendre la nova complexitat de les aliances i les rivalitats a la zona, només cal intentar aplicar a l'atzar qualsevol dels esquemes associatius als quals són tan aficionades les persones que continuen aferrant-se a categories binàries de confrontació de blocs. Si partim de Síria, on els Estats Units donen suport tèbiament als grups que intenten derrocar el règim de Baixar al-Assad, podríem concloure, sense mirar el mapa, que, a l'Iraq, els EUA haurien de donar suport als que cerquen derrocar el règim d'Al-Maliki, que és aliat de Teheran i de Damasc a la vegada. Però no. Succeeix que Al-Maliki també és un aliat de Washington, a qui deu el seu poder, herència de la invasió nord-americana de 2003. Per això demana ajuda a Obama i a Jamenei, enemics entre si, ara reconciliats davant els gihadistes de l'ISIS i els baazistes d'Izlat Al-Duri, els quals -al seu torn- han trobat una entesa conjuntural contra els enemics comuns. D'aquesta manera, ens trobem que rivals que xoquen a altres territoris estan obligats a posar-se d'acord o tolerar-se mútuament a l'Iraq, on els EUA envien 300 soldats d'elit; Síria, avions carregats de bombes; l'Iran, *drons* i milícies, i Rússia, enfrontada a Obama, a Ucraïna i a Síria, reforçada per a l'aviació iraquiana.

Resumint. Si a l'Iraq hi ha dos blocs, no són els mateixos que hi ha a Síria. Les potències i les subpotències que es disputen el Pròxim Orient operen al marge de qualse-

vol maniqueisme ideològic, amb una promiscuitat molt fluïda en què, d'un territori a un altre i d'una hora a l'altra, les aliances canvien. La solució? Simplificar al màxim i posicionar-se sempre contra els EUA. El resultat serà -com a mínim- desconcertant perquè, davant els EUA, serem pro russos a Ucraïna, pro talibans a l'Afganistan, anti gihadistes a Síria i pro gihadistes a l'Iraq. En nom de l'antiimperialisme, acabem essent tan orgiàstics i tan èticament i ideològicament mancats d'escrúpols com els Estats Units. La diferència és que, mentre els EUA i totes les potències, aliades o rivals, estan defensant els seus propis interessos, nosaltres acabem defensant, a la popa d'aquesta lògica demencial, els interessos de totes elles, que és allò que sol passar quan un està mancat, al mateix temps, de principis i d'instruments d'intervenció.

Rivals que xoquen a altres territoris estan obligats a posar-se d'acord o tolerar-se mútuament a l'Iraq

La segona qüestió que planteja l'actual conflicte a l'Iraq té relació amb el retorn del passat. Walter Benjamin deia que el feixisme és sempre l'expressió d'una revolució fallida i, sens dubte, cal relacionar la nova força del gihadisme al món àrab i el retorn dels vells règims (inclòs el fantasma de Saddam Hussein a l'Iraq), amb el fracàs de les revolucions àrabs que, durant uns mesos, van semblar capaces de deixar enrere definitivament, d'un sol cop, tant l'islamisme radical com les dictadures. Com que formen part del mateix paquet, un i altra estan tornant de la mà, siamesos enemics d'una contrarevolució victoriosa que ha deixat a l'ombra les majories al·lades el 2011. Qualsevol intervenció dels EUA només hauria empitjorat les coses, és veritat, però cal assenyalar també que, davant la debilitat nord-americana, la iniciativa

l'han portat altres forces: l'Aràbia Saudita amb el seu colpisme regional contra els Germans Musulmans, el neototalitarisme turc, l'intervencionisme qatarià i, de l'altra banda, la ferocitat de Baixar al-Assad i el suport criminal rebut per part de Hezbollah, l'Iran i Rússia. És la contrarevolució la que ha portat al sectarisme i el caos i, de seguida, a un restabliment aguditzat del binarisme postideològic dels anys noranta: estats contra *terroristes*. Com ja sabem de sobres, aquest esquema sempre ha anat acompanyat d'una intervenció estrangera massiva i d'un enorme patiment econòmic, polític i social de les poblacions locals.

En un article recent, el palestí Ramzi Baroudd associava justament el reactivat somni de l'Umma (comunitat dels creients) amb les dècades -ja segles- de colonialisme, intervenció occidental i humiliació cultural. És cert i convé recordar-ho, també, a una certa esquerra que, derrotada a la zona, sucumbeix a la islamofòbia més simplista i

Combatents d'ISIS
a la ciutat siriana
de Tel Abyad
/ TRUNews.com

fanàtica. Però cal recordar, igualment, que el somni malson de l'Umma també és resultat del fracàs dels règims nacionalistes àrabs -que van ser incapaces de donar sobirania, benestar i democràcia als seus pobles- i resultat, així mateix, anys després, de la derrota de les revolucions que demanaven pa i llibertat, dignitat i justícia social, una derrota en la qual han col·laborat múltiples forces, incloses aquelles esquerres, locals i internacionals, que no han sabut estar al costat dels seus pobles. Avui, sabem que l'alternativa entre gihadisme, baazisme o intervenció occidental és completament falsa, però també sabem que no hi ha cap falsedat que, amb prou diners i armes, no es converteixi en realitat sobre el terreny. Les revolucions àrabs, en tot cas, van mostrar que, encara que no estiguin guanyant, al món àrab també hi ha un altre món possible; aquest és el que, des de l'esquerra -en contra de gihadistes, dictadures i imperialismes-, hem d'impulsar. ◀

RODA EL MÓN

UE // LA LEGISLACIÓ EUROPEA ÉS EL RESULTAT DE LA PRESSIÓ DELS 'LOBBYS' DE GRANS EMPRESES QUE REPRESENTEN UNS INTERESSOS MOLT ALLUNYATS DELS DE LA CIUTADANIA

Els draps bruts de la Unió Europea

Caralp Mariné
Brussel·les (Bèlgica)
@CaralpMariné

Març de 2011. El diari britànic *Sunday Times* destapa un dels escàndols de corrupció més grans dels últims anys que involucra les institucions europees. Dos periodistes s'havien fet passar per membres de *lobbys* i havien ofert un sou de 100.000 euros l'any a 60 eurodiputades per formar part del consell assessor d'una empresa fictícia a canvi de presentar unes esmenes a una legislació. Catorze eurodiputades van acceptar reunir-se amb els falsos llobbistes i tres d'ells van picar la trampa i van acceptar presentar les esmenes a canvi de l'oferta. L'escàndol va provocar una investigació per part de l'agència antifràude de la Unió Europea (UE), l'OLAF.

La història de la UE és plena de casos de conflictes d'interessos i algun cas de corrupció. La legislació comunitària afecta més de 500 milions d'habitants i legisla més del 50% de les lleis que afecten el nostre dia a dia. Mentre la ciutadania no acaba d'entendre la utilitat de les institucions comunitàries, les empreses privades han sabut veure la importància d'allò que es decideix a Brussel·les. Segurament, és per això que Brussel·les és la segona ciutat amb més *lobbys* (grups de pressió) del món, després de Washington. Un sector que gasta més de tres mil milions d'euros cada any, segons el Corporate Europe Observatory (CEO), una organització que investiga i fa pública l'activitat dels *lobbys* a Europa.

POCA TRANSPARÈNCIA

L'Eurofi és el comitè d'expertes fundat per grans bancs europeus que funciona com a grup de pressió, amb membres tan rellevants com l'antic director de l'FMI i del banc BNP Paribas, Jacques de Larosière. El francès va ser director del grup assessor sobre supervisió financera establert per José Manuel Durão Barroso,

president de la Comissió Europea (CE), per dissenyar la resposta de la UE davant la crisi. És a dir, la CE estava demanant a una de les figures clau de la banca europea com s'havia d'aplicar el rescat als bancs i fer front als problemes financers derivats de la crisi.

L'any 2010, l'Eurofi va ser l'amfitrió d'una gran conferència sobre la banca a Brussel·les, on Goldman Sachs i altres membres d'aquest *lobby* es van oposar a la regulació de les seves activitats. "És una mica estrany que quan la Comissió ha de legislar sobre un tema demani consell als mateixos agents a qui intenta regular o controlar", es queixa Ester Arauzo, responsable de comunicació del CEO.

"Tenim lleis que no beneficien el ciutadà sinó uns interessos particulars, és evident que alguna cosa està fallant"

Business Europe, la representació de la patronal europea, ha redactat, juntament amb la Comissió Europea, la política comercial comunitària i ha jugat un paper molt important en la imposició de les reformes d'austeritat que estan amenaçant Europa des de fa anys, segons el Corporate Europe Observatory.

PORTES GIRATÒRIES

Una de les estratègies que utilitzen aquests grups de pressió per intentar canviar la legislació és la de les *portes giratòries*. És a dir, contracten com a assessores persones que hagin treballat per les institucions europees i tinguin una agenda de contactes feta. Una pràctica clarament fraudulenta que genera casos greus de conflicte d'interessos.

L'excomissari europeu de Telecomunicacions, Martin Bangemann, va fitxar per Telefónica el 1999 i, tot i que la seva incorporació es va retardar per la denúncia imposada per la UE, va acabar ocupant un despatx a Madrid com

a relacions institucionals de l'empresa i amb un sou desorbitant. "Això et fa pensar que tots els contactes que s'emporta i el coneixement adquirit els està capitalitzant una empresa concreta i, fins i tot, et fa sospitar si no estava beneficiant el seu futur cap mentre ocupava el càrrec", defensa Arauzo.

La CE va llançar un registre de *lobbys* de caràcter voluntari el 2008 i, posteriorment, un codi ètic on s'indiquen quines pautes poden seguir les antigues treballadores de la CE i que obliga les comissàries i els comissaris europeus a informar la institució pública del seus futurs llocs de treball. Tot i així, la falta de preocupació i la poca visibilitat mediàtica i pública d'aquests casos fa que no sempre s'acabin investigant tots.

Günter Verheugen és un dels que no va seguir aquest codi ètic. El 2010, quan va deixar la Comissió Europea després d'haver estat al capdavant de la cartera d'Indústria, va fundar l'European Experience Company, una consultora que desenvolupa activitats de *lobby*.

La legislació comunitària afecta més de 500 milions de persones / ARXIU

Quan el diari alemany *WirtschaftsWoche* va destapar el cas, Verheugen va argumentar que no cobrava cap sou per desenvolupar la tasca que feia; el que no va explicar és que la meitat de les accions de l'empresa eren seves.

Meglana Kuneva va deixar la CE per formar part de la junta del banc francès BNP Paribas, tot i que, mentre exercia el càrrec públic, s'havia encarregat de diversos temes financers, un conflicte d'interessos clar. Com a comissària, va contractar l'expresident del Parlament Europeu, Pat Cox, que havia treballat com a assessor per diverses empreses molt interessades en les polítiques de consum de la UE com Microsoft, Michelin o una consultora gegant que, entre altres empreses, representa la Coca-Cola.

La responsable de comunicació del Corporate Europe Observatory observa que "si la democràcia hauria de funcionar per defensar els interessos públics i el que tenim són lleis que no beneficien el ciutadà sinó uns interessos particulars, alguna cosa està fallant clarament". ◀

KAMILOSETAS MUSKARIA

disseiny gràfic - il·lustració web - comunicació

El portal de venda de productes dels PPC

www.productesdelaterra.cat

TAM-TAM

disseiny gràfic - il·lustració web - comunicació

www.fundaciontamtam.org

tinta sonria

IL·LUSTRACIÓ | SAMARRETES | COMERC JUST

www.TINTASONRIA.COM

INFO@TINTASONRIA.COM

TELÈFON 655402158

Primera consulta gratuïta

SERVEI JURÍDIC VINCUM-BE

Óscar Riera, Lluís Blasco i Mònica Barriolet - Advocats

ESTAT ESPANYOL // ES PRESENTA LA INICIATIVA MUNICIPALIA DE CARA A LES ELECCIONS MUNICIPALS DE 2015

Madrid presenta la seva aposta municipalista

Jordi Navarro
Madrid

@jnavarroigarcia

Quaranta-vuit hores després que Guanyem Barcelona es presentés a la capital catalana, prop de tres-centes persones van assistir a la primera trobada de Municipalia, la llavor que ha de fer florir una candidatura municipalista per a la vila de Madrid de cara a l'any vinent. El moment polític remet inevitablement als cercles de Podemos, tot i que la iniciativa va més enllà i reuneix una llista important de moviments i col·lectius amb unes bases molt sòlides: les assemblees de barri; col·lectius ecologistes, feministes i d'habitatge; experiències d'empoderament popular del sud de Madrid, com Aúpa Alcorcón o la Unió Veïnal Assembleària de Móstoles, i entitats diverses com l'Auditoria Ciutadana del Deute, Traficantes de Sueños, el Moviment per la Democràcia, Tabacalera o el Patio Maravillas, per citar-ne algunes. També s'hi van sumar membres d'Equo i IU.

A l'estrena de Municipalia, les paraules clau van ser "procés constituent", "assalt institucional" i "moviment municipalista"

A l'estrena de Municipalia, les paraules clau van ser "procés constituent", "assalt institucional" i "moviment municipalista". I la idea força, sense embuts: "Guanyem Madrid". Un cop acabada la presentació, les assistents es van dividir en grups de treball, on van tractar qüestions sobre quin format hauria de tenir la candidatura, quins vincles s'haurien d'establir entre institucions i moviments o com s'articulava el territori i els sectors de cara a una candidatura unitària. És delicat descriure quin

paper juga el 15-M en aquesta iniciativa, si bé la importància del *què* minva davant del *com*: les pràctiques de Municipalia, com les de Podemos, beuen de les fonts del 15-M. Assemblearisme, transparència, participació. El discurs sembla haver deixat a banda l'eix tradicional esquerra-dreta per situar la clivella cabdal en la ciutadania precària davant l'oligarquia financera i política. L'objectiu no és altre que guanyar majories. Amb referències al *dret a decidir*, que presenten com un dret que ho abraça tot, no només la pertinença d'un territori a un Estat. A la propera assemblea de Municipalia, el 5 de juliol, es continuaran definint les línies per avançar.

MEMÒRIA I PRUDÈNCIA

Madrid, més que per un desig impossible, pateix per una necessitat crònica. Creure's el canvi. Des de 2011 -és a dir, d'ençà del 15-M-, a les eleccions municipals, autonòmiques i generals, la participació ha estat

raonablement elevada a la *villa y corte*. A totes, l'abstenció no ha superat mai el 35% (el 24,84% a les generals de fa tres anys). I a totes elles, PP i PSOE han arreplegat més del 70% dels vots. El missatge no permetia anotacions al marge: la plaça castellana més important es posicionava fidel al règim constitucional del 78. I el pretès regeneracionisme de *més Constitució* d'UPyD apuntava la imatge, amb un suport electoral que oscil·la entre un 6% i un 9% de l'electorat madrileny. I les esquerres, on s'amaguen? La federació IU-LV malviu reclosa en un continu i irrellevant 10%, indiferent a la participació, les circumstàncies i l'esdevenir de la resta del món.

Però les eleccions europees del 25 de maig van suposar un sotrac. No un terratrèmol devastador, però sí un sisme que, per inesperat, va provocar més d'un esglai. La candidatura de Podemos, encapçalada pel mediàtic Pablo Iglesias, se situava com a tercera força política a la capital espanyola

amb un 10,45% dels vots. Amb uns escassos quatre mesos d'existència, va superar IU (10,27%) i UPyD (9,64 %). Un resultat que va insuflar ànims a les madrilenyes d'esquerres: "És possible! Que sí que ens representen", s'escoltava la nit del 25-M, quan la il·lusió i la sorpresa festejaven de bracet. Tanmateix, una lectura assenyada de les eleccions al Parlament Europeu aconsella prudència o, almenys, relativitzar l'entusiasme: el 2004 i el 2009, a la vila de Madrid, la participació va superar, per poc, el 53%. I enguany, el 50,03% de la població madrilenya amb dret de vot el va exercir. Una de cada dues. El partit polític més perjudicat per l'abstenció a la ciutat de Madrid va ser el Partit Popular, amb menys de la meitat de les seves votants habituals.

MUNICIPALISME: DE CASTELLAR DEL VALLÈS A MADRID

Les municipals de 2015 són l'horitzó més proper. Una contesa electoral de més substància per eixamplar les esquerres de l'antic règim i refermar les arrels del rupturisme. La fórmula triada és ben coneguda a casa nostra: construint municipi des dels moviments socials -com el títol d'unes jornades que es van celebrar a Castellar del Vallès el 2009 i també del llibre que en va sorgir. Oferir polítiques de proximitat, influir en les decisions locals, inserir la presència i els discursos dels moviments socials i el teixit veïnal a la política institucional. La intenció de Municipalia és arribar a les eleccions locals de l'any vinent per omplir aquest buit, un buit anòmal a la ciutat on centenars de milers de persones van ocupar la Puerta del Sol per exigir més democràcia. *Municipalisme per canviar ho tot*, en diríem ara. Aquí batega el cor del regne espanyol i és indubtable que un canvi que esmicolés l'actual marc partitocràtic madrileny hauria de tenir fortes repercussions arreu. Les peces del trencaclosques, de mica en mica, van encaixant. Però encara és d'hora per desvetllar la imatge que en resultarà. ◀

Prop de tres-centes persones van assistir a la primera trobada de Municipalia el 28 de juny d'enguany / DANI GAGO-DISOPRESS

Asseriments
ètiques i
solidàries

arç
COOPERATIVA

www.arccoop.coop

COOPERATIVA AUTOGESTIONÀRIA
www.laciutatinvisible.coop
ATREVEIX-TE A IMAGINAR-LA

DIVA HOGAR
REPARACIONS 24H
MANTENIMENT I REFORMES
Barcelona

93.346.86.01
Tarragona-Reus-Costa

977.207.982

www.clubdivahogar.com

+ = X

La nostra suma
MULTIPLICA

eco5 GRUP COOPERATIU
www.grupco5.coop

ger
ENTITAT
CULTURAL I
ESPORTIVA

C/ del Pi 25, Ribes (Garraf), Països Catalans
08810. Tlf: 93 896 12 00. ger@mesvilaweb.com

...aquest estiu posem la directa amb la nova web
www.entitatger.cat

RODA EL MÓN

COLÒMBIA // EL VOT PRESTAT DE L'ESQUERRA A JUAN MANUEL SANTOS
TÉ COM A OBJECTIU REFORÇAR LES CONVERSES DE PAU A COLÒMBIA

Una aposta per la pau

Orsola Casagrande

L'Havana (Cuba)

@orsola23

La reelecció de l'actual mandatari Juan Manuel Santos a les darreres eleccions presidencials de Colòmbia suposa, en primera instància, un suport a la continuïtat dels diàlegs de l'Havana entre el govern i les forces guerrilleres de les FARC-EP i a l'inici de les converses amb l'altra força insurgent, l'ELN, pendents d'una agenda i una seu, encara per decidir.

Des de l'El Laguito' (el *compound* cubà on resideix la delegació de pau de les FARC-EP), Pablo Catatumbo, membre del secretariat de la guerrilla, considera que "el que ha guanyat les eleccions ha estat l'anhel de la gent per la pau, una pau incloent, amb canvis i justícia social, no la visió particular que pugui tenir Santos sobre la pau. Hi ha un gran clamor popular per participar a les meses de diàleg, per fer sentir la veu del poble i perquè les seves reivindicacions siguin acomplertes". Per al delegat de les FARC-EP, "això és positiu perquè la potenciació del debat públic i la mobilització social sempre són bons símptomes per a una societat que avança cap a la pau i el canvi. El repté és per al govern: si persisteix en les seves postures unilaterals, antipopulars i immobilistes, l'opinió pública i les organitzacions socials li ho cobraran ben car".

La victòria, a la primera volta, del candidat opositor Oscar Iván Zuluaga, amb el suport personal de l'expresident Álvaro Uribe, contrari a qualsevol procés de pau, va posar de manifest l'existència d'un nucli dur dins la societat colombiana, que, més enllà de representar directament els interessos d'una part de l'oligarquia, especialment la ramadera, inclou sectors de l'exèrcit i la policia, l'administració i les classes mitjanes urbanes.

Per altra banda, la victòria final, a la segona volta, de l'actual president s'ha degut, evidentment, al suport incondicional d'una part de l'esquerra i de nombrosos moviments socials, que han apostat per la pau, davant el perill del retorn d'Uribe mitjançant el seu *alter ego* Zuluaga. Tanmateix, les forces d'esquerra i progressistes mantenen posicions contraposades a les de Santos sobre aspectes importants relatius a la conducció del procés de pau i, a la vegada, són obertament actives en contra de les polítiques neoliberals que s'estan imposant a Colòmbia de la mà del mateix president i que són part del mateix conflicte.

El suport de l'esquerra compromet el president Santos "a obrir els ulls a un espectre polític divers"

En aquest sentit, Catatumbo defensa que el suport de l'esquerra "compromet Santos a obrir els ulls a un espectre polític divers, a adonar-se que la pau no es derivarà de jugades tecnocràtiques, sinó d'un verdader compromís amb els canvis en l'estructura del país". El delegat de les FARC-EP afegeix: "Les nacions fracassen quan no solucionen els problemes de la societat. I el gran problema de la nació colombiana, així com el gran fracàs de tots aquells que han conduït el destí del nostre país, és que han estat incapaces de solucionar la violència i la desigualtat, cada cop més accentuada durant els darrers 60 anys".

El president reelegit ha reconegut públicament que la seva victòria es deu a la clara aposta que han fet part de les forces progressistes i d'esquerres i ha assegurat que també tindrà en compte aquest

suport en els aspectes econòmics. El fet que el seu triomf provinguí de més d'un 15% de vots prestats suposa, a la pràctica, un debilitament de la posició governamental als diàlegs de pau que hi ha en marxa.

El context internacional és favorable: els veïns continentals de Colòmbia, sense excepcions, es decanten clarament per un acord que possibiliti l'estabilització i l'absència de conflictes armats a la regió, mentre que el govern dels Estats Units -protagonista sempre invisible- està obligat a prendre nota no només de la victòria de Santos, sinó també d'un interès regional (que l'ha d'incloure) per posar fi a aquest conflicte llarg i sagnant que no té sortides militars. Per ara, el govern i les FARC han arribat a acords sobre tres dels quatre punts de l'agenda -terra, participació política inclusiva i tractament del cultiu i el tràfic de drogues- i, aquestes setmanes,

Santos ha reconegut públicament que la seva victòria es deu al suport que li han donat part de les forces progressistes i d'esquerres
/ WILSON DIAS

avancen en el tema, delicat i essencial, de les víctimes i les conseqüències del conflicte perquè no s'imposi l'oblit i l'amnèsia.

Amb les dades de les darreres eleccions a la mà -que han mostrat que una quarta part de l'electorat colombià va apostar per la guerra, mentre que la meitat simplement es va abstenir (ja fos perquè no se sentia inclosa o perquè no creu en el sistema actual)-, cal preguntar-se si un simple referèndum, que és la proposta governamental inicial, és suficient per ratificar que l'única opció és una pau amb inclusió social i ciutadana. En aquest sentit, la proposta guerrillera i de l'esquerra social de convocar una assemblea constituent per generar una legalitat, una legitimitat i un consens social renovats sembla, avui, l'única base realment sòlida per poder pensar en una nova Colòmbia, sense violències ni retrocessos. ◀

/ ZULEMA GALEANO

EXPRESSIONS

Premià de Mar, ciutat pirata

Del 8 al 14 de juliol, la ciutat maresmenca celebra la divuitena Festa Major de Pirates i Premianencs inspirant-se en l'auge de la pirateria al Mediterrani.

Una nit de juliol vora el mar, un grup de pescadors i pescadores ballen, remenen xarxes, juguen a cartes, es passen el porró, xerren... Es respira un bon ambient fins que el guaita dóna el crit d'alerta: "Moros a la costa!". Hi ha crits i corredisses a la sorra, pànic, estat d'alerta... i, de fons, les siluetes dels vaixells pirates cada cop són més a prop de la platja.

Cada any, pels vols del 10 de juliol, es reviu la mateixa història a la costa de Premià de Mar (el Maresme), que celebra una festa major basada en un eix temàtic, en aquest cas, la recreació de les invasions de la pirateria berberisca a la costa de la Mediterrània.

Durant sis dies, Premià de Mar queda dividit en dos: pirates i gent premianenca, un bàndol invasor i l'altre defensor. Cada bàndol ha anat congregant un bon nombre de seguidors que, voluntàriament, fan possible la festa. Unes i altres disposen de gegants i capgrossos, vestuari inspirat en l'època, bandera i himne propi.

L'arribada del bàndol pirata arreplega prop de 3.000 persones a la platja del Bellamar

L'arribada del bàndol pirata arreplega prop de 3.000 persones a la platja del Bellamar (bona part són del mateix poble, però cada cop hi ha més gent curiosa vinguda de la rodalia del Maresme i el Barcelonès). Un cop donada l'alerta, la població premianenca, amb el seu líder Martí al capdavant, activarà els mecanismes de defensa mentre els grups de pirates, capitanejats per Omar, faran presonera Ester, una jove premianenca. Aquest és el

moment clau perquè s'iniciï la cercavila pels carrers del poble, durant la qual els premianencs intentaran aturar la invasió i els pirates, mentre guanyen territori, ho saquejaran tot. A pocs metres de l'ajuntament, l'últim reducte de resistents cau i el bàndol pirata assalta el consistori i hi hissa la bandera amb la mitja lluna. Premià de Mar es declara ciutat pirata.

A partir d'aquí, començaran les activitats més tradicionals -els castells, la baixada d'andròmines, el correfoc i la desfilada del seguici de balls i figures...- i també les basades en el fil argumental de la festa: més enllà del desembarcament pirata, es pot destacar la cursa nocturna a pèl, la revolta premianenca, la nit de colles o l'atrancabars.

La fi del regnat pirata s'especifica l'últim dia de festa, quan els dos bàndols s'enfronten en una última batalla amb aigua i farina. Els premianencs i les premianenques es proclamen victorioses i, un cop expulsats els pirates de la vila, retiren la bandera que presidia el consistori durant els dies d'invasió i tornen a fer onejar la seva des del balcó més alt de l'ajuntament. D'aquesta manera, es posa fi al regnat pirata i es recupera la normalitat a Premià.

Però, malgrat tot, els vaixells pirates acaben tornant l'estiu següent i la població premianenca, amb més ganes que mai, torna a lluitar i a guanyar. Enguany, serà el divuitè any de conquesta i ja ha plogut molt des que, l'any 1997, un grup

La bandera del bàndol pirata tornarà a onejar, un any més, a l'ajuntament de Premià de Mar / ESTHER DE PRADES

d'amics -entre ells, el regidor de cultura de l'època- va decidir trencar els cànons tradicionals de les festes majors i apostar per una idea.

Gairebé vint anys després, la festa ha arribat a la seva plena maduresa: el nombre d'activitats gairebé s'ha doblat -actualment, se'n programen prop de 150-, així com la quantitat de persones voluntàries que gestionen totes les activitats, que són més de 200, d'un ventall d'edats molt divers i que comencen a treballar gairebé vuit mesos abans de l'inici de la festa. ◀

+info:
www.premiapiрата.org

EXPRESSIONS

"Simplement ens hem dedicat a editar allò que ens agradava"

Entrevista a Sergi Egea de Famèlic, un segell discogràfic que creix a bon ritme.

Famèlic és un segell musical dels marçes. Amb amplitud d'òida, han estat capaços de publicar treballs de grups que veuen del punk, el garatge, l'electrònica, el pop, el folk o l'experimental. Com qui no vol la cosa, l'any 2011, uns amics van decidir publicar el disc d'uns altres amics, L'Hereu Escampa. Fins avui, tenen 24 referències i han evidenciat que hi ha vida més enllà del pop. Parlem amb Sergi Egea, un dels responsables del segell.

Joan Gener Barbany
@en_joan

Edu Vila, Aleix Vila i Sergi Egea, tres membres del segell / JOAN GAROLERA

La primera pregunta és obvia: quan i per què decidíu crear Famèlic?

Famèlic es crea, primer, com a *promotora* de concerts. Erem un gran grup d'amics que fèiem el que podíem. Un d'aquests va ser el segon concert de L'Hereu escampa i aquí va ser on tot va canviar. Vam decidir tancar el cercle i posar-nos a editar música.

Era un moment en el qual semblava que tot era pop i folk, en canvi, vosaltres vau virar cap a sonoritats més agressives i desenfadades. Va ser una aposta o ja éreu conscients que hi havia un recorregut?

Mai no hi ha hagut una estratègia estilística darrere el segell. Simplement ens hem dedicat a editar allò que ens agradava.

El primer any, el 2011, publiquen S/T de L'Hereu Escampa; el 2012, amplieu el catàleg, i el 2013, el dupliqueu. Quins han estat els moments determinants perquè Famèlic passi a ser un projecte on invertiu hores i diners de manera continuada?

Des dels inicis ens ho hem plantejat com una feina, encara que no sigui remun-

rada. Hem tingut els nostres alts i baixos, però creiem fermament amb el projecte i no ens importa dedicar-hi les hores i els diners que no tenim. Ara, l'objectiu és intentar que la roda giri per no haver de posar més diners de la nostra butxaca i sembla que ho estem aconseguint (Per tant, continueu comprant discos!).

"Crec que tots els segells petits acaben sent projectes molt personals on t'impliques emocionalment"

Al voltant de Famèlic, també hi ha el Festival Holetar, que se celebra paral·lelament al Mercat de Música Viva i es declara cosí del Sugar II-legal Fest. Heu publicat recopilatoris en cassets. Viviu la música com una qüestió vital més enllà de l'aspecte mercantil?

Crec que tots els segells petits acaben sent projectes molt personals, on t'impli-

ques emocionalment. No hi ha cap altra manera de fer-ho.

Els últims anys, el concepte de música independent ha estat en boca de molta gent. Vosaltres veniu del *do it yourself* i d'aquell indret que algunes anomenen comarques. Apostar per la independència ha estat un procés natural, una necessitat o una opció conscient?

Jo sempre dic que ha estat una necessitat, però, alhora, ha estat una cosa que hem portat a dins. Hem crescut anant al Sant Feliu Fest i escoltant discos de Bcore.

Alguns mitjans de comunicació han parlat d'una escena de la Plana i han destacat el vostre paper per donar a conèixer propostes musicals. Com ho viviu vosaltres?

Mentre això repercuteixi positivament en els nostres grups ens sembla molt bé. L'objectiu, tot i ser petits, és que la música arribi a la gent i, si una etiqueta com aquesta ajuda que la gent descobreixi grups, ens sembla prou bé.

Quan vau començar, en plena crisi, semblava que la música en directe continuava en línia ascendent. Després d'aquests quatre anys, quina és la situació?

Com bé dius, vam començar en el moment més suïcida. La consigna era: si ens en sortim durant aquests anys, això funcionarà anys i anys! Actualment, estem venent molts més discos que a l'inici, però hem vist la retallada dels catxets (sobretot als festivals).

Resulta curiós que un segell com Famèlic, de tradició indie i amb propostes musicals que poden connectar amb diferents gustos, tingui poca presència als espais dels moviments socials alternatius. Quina relació hi teniu? Penseu que hi podrieu ser presents?

Crec que els nostres grups no fan música política. Ni les seves lletres ni el seu esperit, en general, són de queixa o de reivindicació. ◀

Per escoltar

L'Hereu Escampa // *Llamp de Déu* (2013)
Només un guitarra, una bateria i dues veus. Emoció desbordada, energia ben canalitzada i canvis de ritme addictius.

Da Souza // *Flors & Violència* (2013)
Primera referència d'aquest grup de Mallorca. Urgència i elegància sonora amb lletres àcides i críptiques.

Univers // *L'Estat Natural* (2014)
Amor i desamor i totes les cares del pop que fuig de les masses. Hi ha qui s'ha rendit al seu so.

Vic Godard & Mates Mates // *Vic to Vic* (2010)
El resultat d'una connexió entre un mític del punk i una de les bandes amb més projecció del segell. Hi ha un documental pendent.

La glosa, una experiència que enganxa

La glosa està de moda: qui no ha sentit mai un garrotín, una jota o una corrandà? L'Escola d'Estiu de Glosa s'erigeix com una bona opció per evitar aquell neguit de voler contestar i no saber com.

Gemma Balagué Escoda

@fardaxa

Del 16 al 19 de juliol la cançó improvisada s'apoderarà d'un petit poblet situat entre la serra de l'Albera i la plana de l'Empordà. El mestratge que acollirà a Espolla els amos del carxofar de la glosa i la cançó d'arrel esdevé una bona oportunitat per retornar als orígens de la cultura oral. Com diria Marcel Casellas al seu *Manifest Esporogen*: una bona presa de terra.

El lingüista Màrius Serra donarà el tret de sortida d'aquesta tercera edició de l'Escola d'Estiu de Glosa, versos heptasil·làbics amb rima abbaaccddc, amb quatre versos proposats pel públic i que té sentit cantada del dret i a l'inrevés; Joan Moll, un dels millors glosadors menorsquins, i també clàssics de la glosa catalana, com Carles Belda, Marcel Casellas, Mireia Mena o Francesc Ribera *Titot*. A més, hi haurà grans mestres de melodia, Ramon Manent i Pep *Mama*, que ensenyaran diferents tonades per improvisar.

El 19 de juliol, arribarà la dotzena Trobada de Cantadors d'Espolla per escollir el Rei o la Reina de les Nyacres

Dins l'àmbit de la formació, reconeguda pel Departament d'Ensenyament, es pot triar entre un dels cinc nivells de glosa i també escollir entre diferents itineraris: didàctica de la glosa, acompanyament instrumental i, com a novetat d'aquest curs, creació poètica, a càrrec del poeta Josep

Pedrols. Mestres, músics i amants de la llengua, tothom pot tenir el seu caminet particular. També hi haurà sessions de treball d'idees, d'enriquiment lingüístic, de taller de ball de corrandes, taula d'experiències, xerrades sobre la dinàmica d'una glosada i moltes més activitats.

I com que no hi ha dia sense nit, caureu rodons al llit: nit de ball, vetllada literària amb la presentació del llibre *Pensar en Vers* de Josep Vicent Frenchina, actuació de diferents glosadors i poetes, a més d'un combat intern entre l'alumnat. Però és el divendres 18 quan tot plegat pren un caire (encara) més lúdic i festiu amb la

Glosa de Vins. S'hi degustaran bons vins de la comarca, de plaça a plaça, i s'hi escoltaran combats entre glosadors sobre el que beuen, però també sobre el que viuen, amb una visió crítica de la societat i, sobretot, amb una bona dosi d'humor.

I, finalment, el 19 de juliol, arribarà la dotzena Trobada de Cantadors d'Espolla per escollir el Rei o la Reina de les Nyacres. Es tracta d'un concurs d'improvisació, durant el qual es duen a terme un seguit de proves on les glosadores han de posar-se a la pell de diversos personatges o bé improvisar a partir d'una paraula o un tema imposat en aquell moment. Amb els anys, la trobada

Un moment de la Trobada de Cantadors d'Espolla de l'any passat / IMMACULADA TUBAU PRAT

ha esdevingut el concurs de glosadors més famós a Catalunya. Al voltant d'un miler de persones van veure coronar el glosador Ferriol Macip en l'edició anterior. Durant la vetllada, es pot acompanyar l'enginy, l'espectacle i la improvisació dels versos amb l'*Aigua de Nyacres*, beguda creada especialment per a l'ocasió, feta a base de garnatxa... i algun altre ingredient secret. ◀

+info

www.cordecaxofa.cat
www.escolaestiuglosa.cat
 @CordeCarxofa

COM LA FIFA I EL COI IMPOSEN LA SEVA LLEI, DOPATGE I GLOBALITZACIÓ, COM L'ESPORT DE COMPETICIÓ CONDICIONA LES VIDES I ELS COSSOS, NORMATIVITZACIÓ ESTÈTICA, MASCLISME EN L'ESPORT...

La barbarie deportiva
 Crítica de una plaga mundial

ISBN 978-84-92559-54-1 | 240 pàgs. | 23 €

www.viruseditorial.net # www.viruslibreria.net

editorial **virus**

“El teatre convencional és una usurpació del teatre”

Entrevista a Mamadou Diol, animador de teatre de l'oprimit i director del Festival Internacional de Teatre Fòrum de Dakar.

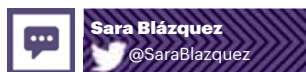
Tot i que assegura que el teatre fòrum és un moviment que tot just acaba de començar, Mamadou Diol dirigeix el Festival Internacional de Teatre Fòrum de Dakar (el Senegal) des de fa deu anys i és l'impulsor de la companyia Kaddú Yaarax, que acaba de fer vint anys. És un referent del teatre de l'oprimit i aquest juny ha estat a Barcelona per impartir un taller per a dinamitzadores de teatre fòrum intercultural, convidat per la companyia La Xixa Teatre, i un altre taller obert sobre l'art de fer de 'curinga' o jòquer, on han participat una seixantena de persones.

que fa que ens puguem relacionar. Els estereotips hi són, però les nostres intervencions lluiten contra això.

Has treballat conflictes llunyans?

Sí, m'ha passat. Llunyans físicament o virtualment. Però, si hi ha algú que l'està sentit, jo també el sento per solidaritat. Per exemple, el treball que fem amb les persones que tenen la sida o acompanyant persones homosexuals que són discriminades. Encara que no visquem amb el virus o no siguem homosexuals, no es crea una diferència, estem tots junts amb la mateixa causa. Són distàncies virtuals. Podríem parlar de les distàncies físiques. Si els indignats fan intervencions a Barcelona, jo em solidaritzo amb ells. I el mateix amb Gaza o Palestina i tants altres exemples. Quan el moviment global sigui una massa crítica, un altre món serà possible.

Què és, per a tu, el teatre de l'oprimit?

És una barreja entre l'art i els mètodes per a la intervenció i la dinamització social. És una eina d'intervenció comunitària, un teatre comunitari.

Ets fundador de la companyia Kaddú Yaarax i director del Festival Internacional de Teatre Fòrum de Dakar. Quins són els temes que tracteu a través del teatre fòrum?

Són temàtiques sociopolítiques. Treballem sobre l'acaparament de terres per part de les multinacionals europees i xineses, que s'apropien de les terres pel negoci agroalimentari. També estem treballant contra l'espoli dels recursos del mar arran dels acords de pesca entre el Senegal i països com Espanya, Rússia i França.

I de quina manera ho treballeu?

És una intervenció estructurada. Primer, mostrem una situació de conflicte, en aquest cas, aquests acords agrocomercials

que tenen repercussió en l'acaparament de terres. Hi ha una presa de consciència que arriba de manera natural després de poder constatar el que està passant. El que fa l'obra de teatre és interpel·lar els espectadors i posar el diàleg sobre la taula. Sovint, l'acaparament dels recursos terrestres i marítims té conseqüències. Mostrem la relació que hi ha entre aquest acaparament i la migració, per exemple. La relació entre l'Àfrica i Europa, des de la prehistòria fins avui dia, és una relació d'estrangulament. Són intervencions que tenen un rol d'alerta, de vigilància, de prendre consciència. També està destinat a la societat civil europea, que és important reconèixer, i que pot tenir un rol important en aquest conflicte.

Es generen respostes?

De vegades, les reaccions són automàtiques. El teatre per a la intervenció social no busca respostes oficials o reaccions contra alguna cosa, sinó que la població es qüestionï coses. De vegades, hi ha hagut reaccions, com la publicació d'articles. Hi ha organitzacions que es posen en contacte amb nosaltres per tenir més informació, algunes es desplacen al terreny per veure

què està passant, però el que busquem és suscitar el debat.

/ ISMAËL GUYE

Quin paper té el teatre a l'Àfrica?

Quan parlem de teatre per la intervenció social, ho fem sense reconèixer el teatre convencional. El teatre convencional no existeix. La primera creació humana és el teatre, el que parla de nosaltres, ens agrupa, ens uneix. Saps que, al Senegal, ens ensenyen que el teatre és una invenció grega? A l'escola, aprenem bestieses! Són reminiscències, encara, de la colonització. No és gaire difícil de desmuntar a través del raonament. A Europa també passa, el teatre convencional és una usurpació del teatre.

Has impartit tallers arreu del món. Quines diferències has trobat en les temàtiques o les metodologies?

El teatre és universal. No parlem la mateixa llengua, però ens entenem perquè tenim el mateix llenguatge, el teatre. Les temàtiques que treballem són universals. Les fronteres o les barreres entre els països no són visibles als tallers. Parlem de Dakar i Barcelona com podem parlar del Raval i la Sagrera. Això demostra que hi ha una essència humana

Per què té tanta vigència el teatre de l'oprimit arreu del món?

Només és el principi, el moviment creixerà. Tots estem recuperant el que ens han espoliat. Són tots els moviments alternatius d'arreu del món que estan en evolució, que estan en acció. Periodisme, esport, educació, arts... Hi ha moltes connexions i moltes relacions interessants que es creen i això no hi ha ningú que ho pugui evitar. El teatre no viu al marge d'això, s'integra dins els moviments alternatius.

I com creixerà?

El període de maduració del teatre de l'oprimit està en una fase inicial. Fa dos o tres anys que hi ha molts festivals i tallers arreu del món i, dos anys abans, no era així. Hem treballat amb molta gent que venia a veure què era això. Per mi, aquesta és la manera com evolucionen les coses. Aquests deu dies que hem passat a Barcelona, hem treballat amb 60 persones en una setmana. Serem forts, serem un grup reconegut arreu del món. ◀

Estem millorant la Directa, ens hi ajudes?

Participa a l'enquesta

directa.cat/enquesta

POCA BROMA.

Tertulianisme quàntic

La física quàntica cada cop ens obre més els ulls a una realitat diferent, on passen coses aparentment impossibles. Amb el propòsit de desentrellar els mecanismes de l'univers, un grup d'investigadors de l'institut Max Planck s'ha desplaçat fins a Barcelona per estudiar dos fenòmens molt estranys que es produeixen a les tertúlies de ràdio i televisió de casa nostra.

En el primer dels casos, si el famós bosó de Higgs va rebre el nom popular de *partícula de Déu*, aquesta té tots els números d'anomenar-se la *partícula bocamolla*. I és que la comunitat científica està perplexa davant la inexplicable aparició simultània d'un mateix tertulià a diversos grans mitjans de casa nostra. Els investigadors, però, encara no han aconseguit convèncer en Toni Aira per embotir-lo a l'accelerador de partícules i sortir de dubtes.

En un altre cas igualment fascinant, Helmut Jaagabba, director del grup alemany d'investigadors, apunta que caldria rebatejar la coneguda paradoxa del gat de Schrödinger per la 'paradoxa d'en Vicent Sanchis'. En un to deliciosament pedagògic, ens explica el següent: "Reinterpretant la paradoxa del senyor Schrödinger, suposem que col·loquem en Vicent Sanchis en un estudi de ràdio. Si apaguem la ràdio, és possible que ell encara sigui allà dient bestieses o pot ser que no. Ara bé, si encenem la ràdio, segur que el sentirem dir bestieses, però no serà possible determinar si, abans d'encendre-la, deia bestieses o bé se l'entenia perquè l'observador modifica l'objecte observat".

Fascinant, oi?

FEL

BARRI INTERNET

@Hibai_ — @josianito — @biano

EPIC LOL

Chiquito Ipsum

Lore Ipsum és el text comodí que habitualment s'usa en disseny gràfic o a l'hora fer una web per provar el disseny visual abans d'inserir el text final. Segur que has vist moltes pàgines d'internet que estan a mig fer amb un text

semblant. Amb Chiquito Ipsum, podràs generar textos sense sentit a l'estil *condemori* i afegir un toc d'estil als teus blocs.

www.chiquitoipsum.com

DRONES

Multen una empresa russa que utilitzava 'drones' per repartir pizzes

Ja sabeu que a #barrinternet som molt fans dels *drones* i de qualsevol *frikada* en general. Avui, us volíem portar una notícia sobre drones des de Rússia però com que està en rus, només sabem el titu-

lar. Per qui ho entengui, aquí trobareu tota la informació:

<http://lenta.ru/news/2014/06/29/komi>

DARK VADER

L'Argentina bloqueja el portal The Pirate Bay

El govern de l'Argentina, com a mesura preventiva, ha anunciat a les proveïdores d'Internet l'ordre de bloquejar l'accés a The Pirate Bay arran de les pressions de les grans empreses discogràfiques.

Les companyies Speedy, Movistar, Fiberte, Cosina, Telecentre, Iplan, Arnet, Personal, Sion, Metrotel i Clar tenen un màxim de cinc dies per fer efectiu el bloqueig a The Pirate Bay al país. La història demostra que aquesta mena d'accions no serveixen per res, ja que no es poden posar portes al camp i les usuàries de les xarxes ja han començat a compartir la llistes de *proxys* per poder accedir a TPB.

Seguirem atentes el desenvolupament d'aquesta mesura tan inútil.

DARK VADER

La República Centreafricana prohibeix l'ús de SMS per evitar la desobediència civil

El missatges de text han estat prohibits a la República Centreafricana després d'una campanya de desobediència civil contra la violència al país.

Abdallah Assan Kadre, el ministre de comunicacions, va dir que la mesura era una "instrucció del primer ministre per contribuir a la restauració de la seguretat al país".

La prohibició va tenir lloc després d'un SMS viral que instava a la vaga general per protestar contra la violència

generada pel conflicte entre les milícies cristianes i les musulmanes, que ha causat milers de morts.

L'organització Collectif Centrafrique Debout va iniciar l'enviament dels textos instant la gent a quedar-se a casa i demanant el desarmament total, especialment al PK5, un barri musulmà de la capital, Bangui.

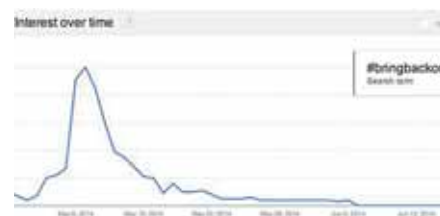
Més info: ves.cat/lxtc

GRÀFIQUES

L'oblit de les xiquetes nigerianes #bringBackOurGirls

Descripció gràfica de l'oblit de les nenes nigerianes. Cerques a Google. De milions a 0. via @xaverialdekoa, corresponsal a l'Àfrica.

Més info: xaverialdekoa.net

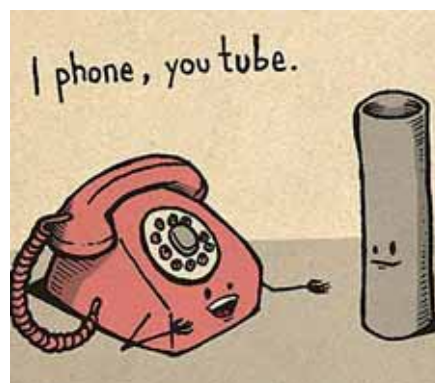

VACANCES

Un xist per acomiadar-nos

L'estiu ja és aquí. Volem expressar-vos l'alegria per continuar fent #barrinternet, l'única secció sobre Internet del món que només s'edita en paper. Si col·lectivament es decideix que continua tenint sentit que a la nova DIRECTA hi hagi una secció sobre drets digitals, porno i fotos de gatets (en això consisteix, bàsicament, aquesta secció), estarem encantades de continuar sent les vostres *dealers*. Tenim la millor merda Internet i us la volem continuar passant a bon preu.

Per a l'estiu, us deixem un regalet que ens ha enviat l'enyorada excol·laboradora @galapita. És humor conceptual molt treballat. Potser us costa entendre-ho. Ens veiem el setembre.

AGENDA

agenda@directa.cat

Diada del cooperativisme

5/7 BARCELONA

A les 21h a l'Ateneu Flor de Maig del Poblenou. Hi haurà un sopar popular al carrer, música, la lectura del manifest i uns parlaments que enllacen el passat, el present i el futur del moviment cooperatiu.

L'Aliança Cooperativa Internacional (ACI) va començar a promoure aquesta cita el 1923 i, a casa nostra, es festejava massivament durant els anys 30. La trobada servirà per recuperar l'esperit històric del moviment, però també per demostrar que, avui, l'any 2014, l'opció cooperativista s'aferma com un model empresarial capaç de superar el capitalisme. L'any passat, la celebració va tenir lloc a la plaça Santa Madrona del Poble-sec, organitzada per Cooperasec.

<http://diadacooperativisme.blogspot.com>

Al bloc, hi trobareu la llista de les cooperatives de totes les branques i entitats que van donar suport a l'edició de 2013 i el manifest, al qual us podreu adherir.

DJ03 /07

BARCELONA

Mostra del llibre anarquista

Del 3 al 6 de juliol a diferents espais del Poble-sec.

+info: llibreanarquista.net

DV04 /07

BARCELONA

Concentració #VernedaAntiFeixista
#VernedaSenseNazis

19h. Rambla Guipúscoa amb Alcalá de Guadaira.

Concentració de rebuig al nou #Casal-Tramuntana. El Tramuntana ni a la Verneda, ni al Clot ni enlloc!! Esborrem el feixisme!

DS05 /07

BARCELONA

10 anys del Forat de la Vergonya

Durant tot el dia al Forat de la Vergonya, al barri de la Ribera.

ALCANAR

Presentació Xarxa per la
Sobirania Energètica

10:15h. Local dels serveis Agraris d'Alcanar. Av. Catalunya, 64.

La Xarxa per la Sobirania Energètica es va crear el 5 d'octubre de 2013 a Girona per agrupar totes les entitats catalanes que treballen temes relacionats amb l'energia i que aposten per un canvi de model energètic. Organitza Plataforma Ciutadana per la defensa de les Terres del Sènia

SABADELL

Sortida de botànica. La Pobla de Lillet - Mare de Déu de Falgars.

Inscripció prèvia, places limitades.

+info: www.adenc.cat

DL07 /07

GRANOLLERS

Xerrada: L'ecologisme social,
l'única sortida a la crisi global

19h. Anònims. C. Ricomà, 57.

A càrrec de Maria Garcia, coordinadora d'Ecologistes en Acció de Catalunya.

DJ10 /07

BARCELONA

Llibertat per a Leonard Peltier

12:30h. Consolat dels Estats Units d'Amèrica, passeig de la Reina Elisenda de Montcada, 23.

+info: cslpbarcelona.wordpress.com

DV11 /07

CERDANYOLA DEL VALLÈS

Presentació del documental GARI!

19:30h. Casal Popular i Cultural Buirac. C. Torrent, 48.

Relata les diferents accions dels GARI durant l'estiu de 1974, després de l'execució de Salvador Puig Antich, per intentar pressionar l'Estat espanyol i evitar més execucions de membres del MIL.

OLOT

xxè Festival del Gos de Sant Roc

11 i 12 de juliol a les fonts de Sant Roc.

+info: gosdesantroc.olot@gmail.comFREQUÈNCIES
LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info
Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org
Ràdio Línea IV 103.9FM Barcelona www.radiolinea4.net | **Ràdio Pica (només web) Barcelona** www.radiopica.net | **Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona)** www.radiorsk.info | **Ràdio Trama 91.41FM Sabadell** www.radiotrama.net | **Ràdio Kaos (només web) Terrassa** www.radiokaos.cat | **Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa** www.postscriptumradio.org | **Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà** www.radiopinsania.wordpress.com
Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | **Ràdio Klara 104.4FM València** www.radioklara.org
Ràdio Maiva 105FM València www.radiomaiva.wordpress.com | **Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi** www.radioaktivafm.blogspot.com | **Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara** www.lamistelera.org | **Ràdio Bala 106.4FM Manresa** <http://radiobalamanresa.wordpress.com>

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | **Sants TV** <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de la plaça d'Espanya fins a Sant Pol de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!

CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

dilluns: 20:30h. Notícies 1
dimarts: 20:30h. IV Animalista
dimecres: 20:30h. Contra-Infos

dijous: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
divendres: 21h. Programa de l'alguia

dissabte: 22h. Cineclub 1
diumenge: 21h. La Xerrada

EL TEMPS

DIJOUS 3

L'estiu poc calorós i bastant tempestuós es mantindrà aquesta primera setmana de juliol. Forts aiguats a la nit.

DIVENDRES 4

A primeres hores del matí, ruixats a Girona i el nord de Barcelona. Baixada de temperatures notable. Fred al Pirineu.

DISSABTE 5

Serà el dia més assolellat i calorós de la setmana. Temperatures de 35 graus a punts de l'interior i xafogor a la costa.

DIUMENGE 6

Tornen les tempestes, que seran fortes a Lleida al migdia i s'aniran desplaçant cap a la costa. Aiguats forts arreu de nit.

DILLUNS 7

Brusc descens de les temperatures. Es veuran flocs de neu per sobre dels 2.500 metres. Ruixats a Girona i Barcelona.

DIMARTS 8

Tornarà la presència del sol, però, de nit, ambient fresquet, res de xafogor. De dia, el termòmetre remuntarà amb força.

/ DAVID FERNÁNDEZ

«Amb Felip VI s'intenta tapar la irrupció d'una nova esquerra»

Alex Romaguera
@AlexRomaguera

Com era el periodisme en el tardofranquisme?

Hi havia més possibilitats de creació i es tenia una clara vocació militant. Primer, en defensa de la veritat i, després, en defensa de la llibertat d'explicar què sabíem. Són els anys del *cas Joglars*, el periodisme de Huertas Claveria o de gent d'*Interviú* amb un sentit molt ètic de la professió. Després de la mort de Franco, el periodisme ja no ha estat el mateix.

En quin sentit?

La majoria de mitjans estan a mercé de les elits i les grans empreses. Sense anar més lluny, *El País* ha passat de ser republicà a monàrquic. I també s'hi han tornat Eduardo Sotillos, Iñaki Gabilondo i altres periodistes que presumien ser d'esquerres, per bé que, a Madrid, on treballen, la monarquia no té gaire suport. Malgrat el que s'ha explicat, només hi havia quatre banderes el dia de l'entronització de Felip VI.

El PSOE afirma que té ànima republicana però se sent còmode amb la monarquia. Què en penses?

El PSOE era marxista i estava per l'autodeterminació, però aviat es va retratar. Va estar darrere dels GAL, va abdicar del marxisme per passar a la socialdemocràcia, posteriorment, es va tornar social liberal i, de cop i volta, monàrquic... Ha escopit sobre els seus propis ancestres.

És lògic que la gent canviï, però fa pena que canviï cap a pitjor.

El 1984, vas dirigir el diari cooperatiu *Liberación*. Era un intent de recuperar el periodisme independent?

Era molt plural. Hi havia llibertaris, sindicalistes i militants de l'LCR o de l'antic Partit dels Treballadors. Periodistes que buscàvem un altaveu per a l'esquerra transformadora. L'únic anunci que vam publicar -el projecte només va durar mig any- va ser: "El primer periòdic a l'esquerra d'*El País*". No ens empassàvem el pacte de la transició.

Per què no ha existit cap experiència similar des d'aleshores?

Hi ha gent que fa bé les coses, però gairebé tots els mitjans han avantposat els criteris empresarials a altres aspectes i jo crec que la independència i el servei a la ciutadania han d'estar al capdamunt de tot. I no és una utopia. En una república tan monàrquica com la francesa, es respecta la llibertat d'expressió. *Le Monde*, *Le Canard Enchaîné* i altres mitjans ho demostren. A l'Estat espanyol, en canvi, la llibertat de premsa sempre acaba lesionada. Va passar amb *El Papus*; ara, amb *El Jueves* o altres mitjans. Si estiguéssim en una democràcia real, la premsa s'hauria estaria assumida i no passaria res.

Com valoren els consensos dels grans partits sobre la monarquia?

El seu blindatge ja es va produir el 23-F, quan PP i PSOE van exhibir el rei com l'artífex de la democràcia i el salvador del cop d'estat. I ara es fa evident amb

la coronació de Felip VI: volen tapar la irrupció d'una nova esquerra.

El bipartidisme limita la democràcia?

Ha frenat qualsevol altra oportunitat. Però l'atomització de l'esquerra real -ja sigui IU, Podemos o sectors crítics del PSOE- també ha impedit que s'organitzés una alternativa potent. Encara falta l'argamassa -com succeeix a Grècia amb Syriza- per forçar el referèndum i altres polítiques socials.

La causa republicana vindrà d'una nova generació?

El debat monarquia-república ha quedat superat per la demanada d'una millora de la democràcia i el rebuig al sistema capitalista, responsable de la crisi. A banda, la insistència del poder a culpabilitzar la Segona República de la Guerra Civil ha calat en el subconscient col·lectiu. Esperem que aquesta nova esquerra, lliure de rèmores i pràctiques del passat, també prengui la bandera republicana. Mentre no l'agafi, algú l'ha d'enarborar.

Ets optimista, malgrat tot?

L'objectiu és passar de la indignació a la revolta, cosa que significa fer el pas del singular a l'universal. I això no es dona a l'Estat espanyol, ni tampoc a Tunísia o Egipte. De moment, les experiències per assolir-ho són aïllades. Però la nova esquerra arriba, n'estic convençuda.

I quant al panorama comunicatiu?

Caldria bastir una xarxa de mitjans alternatius. En parlem sovint, però mai no es concreta. Hem de ser valents i fer-la. ◀

Mercedes M. Arancibia

Militant republicana, codirectora de 'Crónica Popular'

Mercedes M. Arancibia va ser l'encarregada de llegir el 'Manifest per la III República' que van presentar mig centenar d'intel·lectuals el 18 de febrer a Madrid, quatre mesos abans de l'abdicació del rei Joan Carles I. La veterana periodista veu el relleu monàrquic com una nova maniobra de les elits per perpetuar el règim bipartidista sorgit de la transició espanyola, però també com una oportunitat per al replegament de l'esquerra transformadora. Arancibia porta cinc dècades a la trinxera del periodisme militant. Expresidenta de la Unió de Periodistes del País Valencià, ja el 1971 va ser arrestada per propaganda il·legal quan editava la revista 'Solidaridad al servicio del movimiento obrero', de tendència llibertària. Després va passar per les desparegudes 'Triunfo', 'Diario 16' o 'Panorama' i pel diari 'Liberación', del qual va ser directora. Als seus 69 anys, la responsable del portal 'Crónica Popular' reivindica el retorn a un periodisme compromès amb la veritat i la justícia social.